

De coronacrisis hakt zwaar in op onze sector

Retro reportage bedrijf Smolderen

- Hele snavels: de harde realiteit en mening van legkippenhouders
- Antibiotica inzet: het moet beter
- Wat met medisch afval op het pluimveebedrijf ?

Verberk Stalrichting

Sterk in techniek. Slim in uitvoering.

www.vsi.be
info@vsi.be

Peter Sichien
+32 477 740 759
Johan van Heule
+32 475 62 36 75
Bart Vangampelaere
+32 475 62 36 73
Lex Steurs
+32 479 25 73 96

www.roxell.com

www.fancom.com

www.ziehl-abegg.com

VSI² met vestiging te Aalter
09 325 75 15
info@vsi2.be

Europese Pluimvee Services-België

Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN

JULLIE VANGBEDRIJF (In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

Afschaffen heronderzoek salmonella bij fokpluimvee onaanvaardbaar

Heel recent werden we via een 'sec' mailtje van het FAVV op de hoogte gebracht dat de bevestigingsonderzoeken van salmonella positieve tomen fokpluimvee afgeschaft worden. Een gevolg van een mededeling van de Europese Commissie die deze procedure beschouwt als niet voldoende aan de regels van cofinanciering voor hun programma 2020. De financiële impact van de afschaffing is voor de sector bijzonder groot, wetende dat uit de onderzoeken in het verleden gebleken is dat veel koppels bij heronderzoek niet of nooit meer positief bleken te zijn. Ook al argumenteert men dat de labo's geaccrediteerd zijn, toch heeft dit geen garanties dat er geen fouten kunnen gebeuren. Juridisch zijn er bij deze beslissing ook vragen te stellen en we zijn aan het onderzoeken of hier geen verdere stappen kunnen gezet worden.

Maar natuurlijk houdt Covid-19 ons ook nog in de tang. Ondanks ons aandringen om ambulante handel van voedingswaren op markten terug toe te laten - wat op zich veel veiliger kan dan in supermarkten en groothandel - krijgen we geen bevestigd antwoord. In de vele corona beslissingen die genomen zijn is de logica vaak zoek. Mooiste voorbeeld is toch de discussie dat bepaalde tuincentra wel open mochten en andere dan niet; en dit had niets met 'social distancing' te maken.

De afzet van lichte kippen blijft een probleem en zal nog niet onmiddellijk opgelost geraken. Naast de oproep tot productiebeperking vragen wij ook om import van buiten Europa van landen als Brazilië en Oekraïne te herbekijken. Met overvolle diepvriesstocks hier in Europa en deze import dreigen we nog een lange moeilijke periode voor de boeg te hebben. Opnieuw krijgen we ook signalen dat de ABC notering gebruikt wordt om de Deinze prijs onderuit te halen. Pluimveehouders wil ik daarom vragen goed te bezinnen om niet alleen op korte termijn te denken maar vooral op langere termijn. We zijn één van de weinige sectoren in de landbouw die een dergelijk prijssysteem bezitten als de marktprijsvorming van Deinze. Willen we straks niet het knechtje van de integraties en de slachters zijn dan moeten we nu alert zijn, hoe moeilijk en verleidelijk het ook mag zijn.

BROEIERIJ - COUVOIR

VERVAEKE - BELAVI

Doe beroep
op meer dan
80 jaar traditie
en innovatie

Tel: +32 51 40 03 58 www.vervaekebelavi.be info@vervaekebelavi.be

INHOUD

5 Covid-19 legt pijnpunten Belgische pluimveesector bloot

Sinds 18 maart 2020 is België in 'lockdown light' gegaan en de gevolgen voor de pluimveesector laten zich steeds meer voelen en leggen bovendien enkele pijnpunten van de sector bloot. Onze beleidsmedewerker analyseert.

10 Hele snavels bij legkippen

Bijna de helft van de vorig jaar opgezette legkippen hebben een onbehandelde snavel. De risico's op ongewenste pikkerij nemen sterk toe en kunnen leiden tot grote uitval en kortere productieduur. Dit kwam duidelijk naar voor uit de mini-enquête bij 6 legkippenhouders. Optimaal management is cruciaal om dierenleed en productieverliezen te beheersen.

16 Vleeskippen trappelen ter plaatse qua antibiotica-inzet

Net voor het coronavirus België in zijn macht kreeg, organiseerde AMCRA (kenniscentrum voor antibiotica-gebruik en -resistentie een roadshow waarbij de recentste resultaten en evoluties voorgesteld werden. Daar waar de andere diersectoren een tandje bijsteken, bleek uit de presentaties dat de vleeskippensector wat ter plaatse blijft trappelen.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 – 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Dirk Mertens, Drs Philippe Gelaude, Jaak Reyners, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Drs Iris Van Dosselaer, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: prijs op aanvraag

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Drukkerij: Vanhalst - Nijverheidsweg 21, 9820 Merelbeke
09 221 12 41 - info@drukkerij-vanhalst.be

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3	Standpunt	28	Alternatieve eiwitbronnen
4	Inhoud	31	Berichten
5	Covid-19 pijnpunten	32	Juridisch
7	Vergunningen	35	Column
8	Landbond nieuws	36	Kort nieuws
10	Afvalverwerking	37	Marktcommentaar
10	Legkippen	38	Marktberichten
14	Onderzoek		
16	Antibiotica inzet		
20	Antibiotica doelstellingen		
22	Pluimveesymposium		
25	Retroreportage		

Agenda

Omwille van de coronamaatregelen zijn alle geplande studiedagen, open deurdagen of beurzen afgelast of minstens uitgesteld tot na de verlofperiode.

Impact Covid-19

Het Sars-CoV-2-virus dat COVID-19 veroorzaakt leek in eerste instantie een ver-van-ons-bed-show, qua afstand en qua impact, maar al snel werd duidelijk dat dit niet meer dan een illusie was. De grootste pandemie sedert de Spaanse griep, 100 jaar geleden, kwam op ons af. Sinds 18 maart 2020 is België in 'lockdown light' gegaan en de gevolgen voor de pluimveesector laten zich steeds meer voelen en leggen bovendien enkele pijnpunten van de sector bloot.

Personenvervoer vang- en laadploegen

In de aanvangsfase situeerden zich vooral problemen omtrent het personenvervoer van vang –en laadploegen. Door de opgelegde maatregelen mochten zij zich slechts met een beperkt aantal personen verplaatsen met hetzelfde vervoersmiddel, afhankelijk van de grootte. Deze maatregelen hebben een grote impact, daar zij niet plots over dubbel zoveel voertuigen of mensen met een rijbewijs beschikten.

Noodoplossingen drongen zich op, maar uiteindelijk wordt de meerkost doorgeschoven naar de pluimveehouder. Dergelijke vang- en laadploegen werken veelvuldig met teams die per team gehuisvest zijn in dezelfde woning, daarom moet het perfect mogelijk zijn om personen die gehuisvest zijn in dezelfde woning – en dit kunnen aantonen d.m.v. officiële

documenten – te beschouwen als een gezinssituatie met de daaraan gekoppelde versoepelingen inzake personenvervoer.

Afzet pluimveevlees en eieren

Het sluiten van de horeca en de grootkeukens bracht een verschuiving naar de retail op gang waar er in eerste instantie stevig werd gehamsterd en vlot afgezet. De afzet van zaken zoals eieren voor de verwerkende industrie daarentegen, ondervinden hevige hinder door de verlaagde capaciteit die vaak slechts 10-50 % is van hun oorspronkelijke productie, dit naast een moeizame export.

Daarnaast zorgde het wegvallen van de meeste kip aan 't spit-kramen, de belangrijkste afzetmarkt voor de uitladers, voor problemen op de binnenlandse markt. Door de uitladers zwaarder uit te laden wordt machinaal slachten opnieuw mogelijk, maar komen beide stromen in hetzelfde circuit terecht wat een extra overaanbod creëert. Een opzetreductie van 25 % - cfr. uitladers – zou de markt enigszins kunnen stabiliseren in afwachting dat er groen licht wordt gegeven om de kip aan 't spit kramen overal terug toe te laten. Een issue waar aan gewerkt wordt gezien de nodige preventieve maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan hier perfect geïmplementeerd kunnen worden.

Import

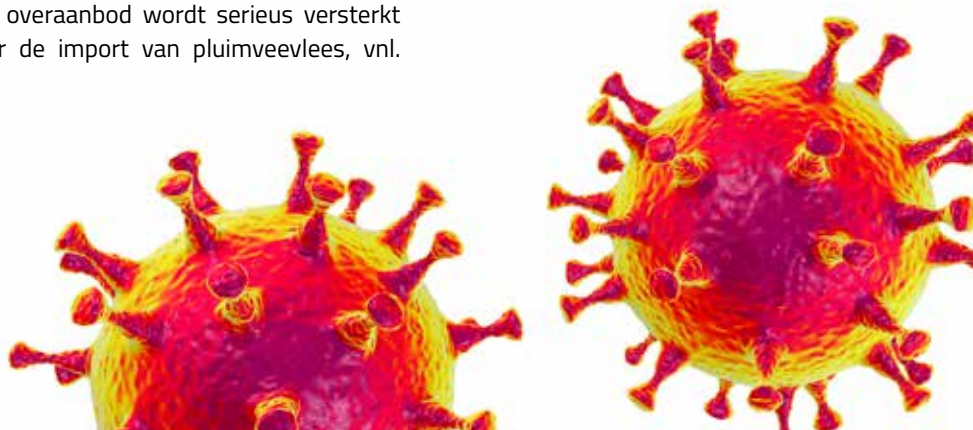
Het overaanbod wordt serieus versterkt door de import van pluimveevlees, vnl.

tekst en beeld: Martijn Chombaere

door de immense hoeveelheid pluimveevlees (850.000 ton – vnl. diepvriesfilet) die jaarlijks in de EU wordt geïmporteerd uit derde landen (Brazilië, Thailand, Oekraïne, ...). Bijkomend zorgen de vogelgriepperiodes in Oost-Europa (Polen, Hongarije, Roemenië, ...) ervoor dat pluimveevlees dat normaal bestemd is voor de export naar derde landen alsnog op de Europese markt terecht komt, wat zorgt voor een immense aanleg van diepvriesstocks in België en in gans Europa.

Deze crisis toont echter op een pijnlijke manier de achillespees van de sector. De Belgische pluimveesector is sterk export gerelateerd met zelfvoorzieningsgraden, afhankelijk per sector: eieren ± 100%, broedeieren circa 150% en pluimveevlees

dik 200%. Met dergelijke zelfvoorzieningsgraden moeten de producenten zich ervan bewust zijn dat dit een gevoelig punt is en we niet ten alle tijden maximaal kunnen produceren. Vele producenten slaan dan aan het rekenen hoeveel 'verlies' dit met zich meebrengt, zonder stil te staan bij de winst die het ze oplevert op lange termijn. Een daling van 10 cent (cfr. prijzencommissie Deinze) in week 14 toont hoe hard het kan gaan. In dergelijke situaties is het belangrijk tijdig en collectief bij te sturen om net een echte crisis af te wenden.

Schakels

De druk op de braadkippensector heeft automatisch een terugkoppeling naar de vermeerderingssector en broeierijen. We zijn er ons ten volle van bewust dat een afname van de productie op korte termijn een negatieve impact heeft op deze sectoren. Maar op iets langere termijn heeft dit ook voor deze sectoren meer perspectieven en zekerheid. Dit mochten we ook horen uit de verschillende contacten en overlegmomenten die we met hen hadden. Met een gezamenlijke strategie in de keten kunnen eventuele rampscenario's beter beheerst worden..

Besluit

In tijden van H3, COVID-19,... is het schrijnend te moeten aanzien hoe verschillende zaken vanuit overheidswege vierkant draaien, waarbij elke vorm van logica soms lijkt te zijn verdwenen. Dit illustreert nog eens te meer dat we als sector meer moeten stilstaan bij de risico's die we dagdagelijks nemen gezien de omvang van de kapitalen waarmee we werken en hier ook moeten naar handelen. De regie meer in eigen handen nemen is aangewezen.

Scharrel, vrije uitloop en bio zijn voornamelijk voor de versmarkt en voor een groot gedeelte voor de binnenlandse markt en lopen goed. Door de lockdown in de industrie is er een overaanbod wat betreft de verrijkte kooi-eieren, wat voor een zeer grote prijsval zorgt.

Minister Demir vernietigt vergunning voor vleeskippenstallen in Ravels

Na een beroep van de Nederlandse provincie Noord Brabant heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen de omgevingsvergunning vernietigd van het bedrijf Van Bijsterveldt, gelegen in Ravels vlak bij de Nederlandse grens. Dit beroep en deze uitspraak kwamen er ondanks een gunstige beslissing van de Bestendige Deputatie van Antwerpen en een gunstige, eerdere beslissing van de Minister van Omgeving. Noord-Brabant stelde tegen het wetenschappelijk advies in dat de stikstofuitstoot, van het bedrijf met 82.000 braadkippen, nefast zou zijn voor het natuurgebied Kempenland-West. Volgens Nederlandse normen draagt de stikstofdepositie tot 30 km ver.

Minister Zuhair Demir, bevoegd voor omgeving, moest bijgevolg een nieuwe beslissing nemen. Vorige maand werd het bedrijf Van Bijsterveldt door haar hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld met de melding dat de omgevingsvergunning geweigerd wordt. De minister gaat hiermee

in tegen haar vorige gunstige beslissingen en tegen alle gunstige adviezen van haar ambtenaren en commissie. Als reden voor de weigering wordt het ontbreken van het milieueffectenrapport (MER) opgegeven en niet de door onze noorderburen aangekaarte stikstofdepositie.

De milieuadviseur van het bedrijf, Fried Van Opstal is het met deze nefaste beslissing, voor dit mooie en toekomstgerichte bedrijf, helemaal niet eens. "Het bedrijf voldoet aan alle normen, ook aan deze van de provincie Noord-Brabant. Van de diverse betrokken administraties voor de omgevingsvergunning hebben we enkel positieve adviezen gekregen. De minister heeft deze naast zich gelegd voor haar beslissing. Niemand, inclusief de minister stelde bij vorige gunstige beslissingen dat er iets, laat staan een MER, ontbrak in de aanvraag. De Raad vernietigde enkel om een beslissing te bekomen die een duidelijker antwoord zou geven op de Noord-Brabantse stelling. Vandaar

dat we deze éézijdige beslissing van de minister verder gaan aanvechten, temeer daar dit een gevaarlijk precedent schept voor veel bedrijven gelegen dicht of ver van een natuurgebied. In de strook van 30km langsheen de grens met Nederland liggen veel landbouwbedrijven". (LM)

COVID-19 maatregelen: openbare onderzoeken herstarten en vervaltermijnen van vergunningen verlengd

Er komt **geen bijkomende verlenging van behandelingstermijnen en openbare onderzoeken voor omgevingsvergunningen en ruimtelijke plannen**, zo besliste de Vlaamse Regering op 22 april.

Nieuwe openbare onderzoeken kunnen vanaf 25 april van start gaan. Inwoners mogen zich verplaatsen naar het gemeentehuis voor inzage in de documenten, tijdens het openbaar onderzoek of voor informatie allerhande. De dienstverlening van de lokale besturen behoort immers tot de essentiële dienstverlening. Ook in die gevallen blijven de regels van social distancing wel gelden.

De informatievergadering in het kader van een openbaar onderzoek mag door de bevoegde overheid via elektronische middelen worden gehouden. Hetzelfde geldt voor de participatiemomenten en inspraakvergaderingen.

De behandelingstermijn van een omgevingsvergunningsaanvraag in eerste en tweede aanleg **blijft verlengd met 60 dagen** zoals reeds eerder beslist door de Vlaamse Regering op 24 maart 2020. De termijn om administratief beroep in te stellen tegen een vergunningsbeslissing in eerste aanleg wordt slechts verlengd

met 30 dagen als de beslissing uiterlijk 24 april 2020 werd genomen.

Ook werd besloten om de **geldigheidsduur van omgevingsvergunningen** van onbepaalde duur, die zouden vervallen tussen 20 maart en 31 december 2020, **automatisch te verlengen met 6 maanden**. De omgevingsvergunningen van bepaalde duur of vergunningen op proef en meldingsakten, die uiterlijk op 24 april 2020 werden verleend en zouden verstrijken tussen 20 maart en 31 augustus 2020, worden dan weer automatisch verlengd met 3 maanden.

Delphine Vandaele nieuwe ondervoorzitster Landsbond Pluimvee

Delphine Vandaele (29) is de nieuwe ondervoorzitster van de Landsbond Pluimvee en volgt hiermee Jaak Reyners op die wel nog actief blijft in de Raad van Bestuur en als voorzitter van de provinciale afdeling van de Landsbond Pluimvee Limburg.

Delphine Vandaele is opgegroeid tussen de kippen en baat ondertussen, samen met haar man, een eigen braadkippenbedrijf uit in het West-Vlaamse Adinkerke. De passie voor de stiel is haar zodoende met de paplepel ingegeven en dat trok ze ook door in haar studies, waarbij ze met onderscheiding afstudeerde als master in de biowetenschappen aan de UGent. Na haar studies doceerde Delphine aan het NAC om vervolgens bij een veevoederfirma landbouwers administratief te ondersteunen bij mestbankangiften, verzamel aanvragen, VLIF-dossiers,...

Delphine is geen onbekende voor de Landsbond Pluimvee. Ze zetelde al enige tijd in de Raad van Bestuur van de Landsbond Pluimvee West-Vlaanderen. Sinds kort eveneens in de Raad van Bestuur van onze overkoepelende organisatie waar ze haar ambities om op te komen voor de belangen van de Belgische pluimveehouders niet onder stoelen of banken stak. Tijdens haar carrière heeft ze vooral expertise opgebouwd rond vergunningen en mestproblematiek en wil die kennis en haar ambitie nu ten volle benutten om bij te dragen tot de dagdagelijkse werking en de belangenverdediging van onze sector. (MC)

Pluimveebedrijf De Cock vraagt met paasgroet aandacht voor foodheroes

De familie De Cock uit het Oost-Vlaamse Gavere bracht met Pasen een speciale paasgroet aan alle mensen. Dit om enerzijds alle helden een hart onder de riem te steken en te bedanken, maar anderzijds om aandacht te vragen voor de landbouwers 'de foodheroes'.

"Tijdens deze nare corona tijden is het geen evidentie om ons goed te blijven voelen. Alle helden in de cruciale beroepen doen hun uiterste best om alles rond te krijgen en door te blijven werken. Dokters, zorgverleners, hulpdiensten, afvalophalers, bedrijven in de voedingsindustrie, landbouwers,... blijven door gaan tot het uiterste om iedereen te voorzien van het hoog nodige", aldus Melanie De Cock.

"Landbouwers zijn, zeker in tijden als deze, eveneens helden: 'foodheroes'." Meer dan ooit wordt duidelijk dat het produceren van lokale producten een noodzakelijk gegeven is. Dat voor de luchtvervuiling ook niet alleen de agrarische sector met de vinger moet gewezen. Dit blijkt wel duidelijk nu de luchtkwaliteit verbeterd is terwijl de landbouwsector op volle toeren draait".

Medisch afval vanop het pluimveebedrijf op een verantwoorde manier verwerken

tekst en beeld: Joris-Pieter De Gussem (Degudap), Martijn Chombaere

Diergezondheid staat centraal bij de pluimveehouder. Om dit te realiseren moet er ten gepaste tijde ondersteunende of indien nodig medische behandelingen toegepast worden. Ontkomelijk hierbij ontstaat een afvalstroom - lege verpakkingen - die zich veel te frequent opstapelen op het pluimveebedrijf of incorrect worden afgezet. De vraag rijst dan bij veel pluimveehouders hoe ze dit dan wel op een correcte manier kunnen verwerken?

Zelf verantwoordelijk

Vandaag de dag kan de vooruitstrevende pluimveesector het zich zeker niet permitteren om negatief in het nieuws te komen met nieuwsartikelen rond milieuvervuiling. Vanuit de bevoegde instanties worden er bovendien regelmatig controles uitgevoerd om na te gaan of het afvalbeleid bij de pluimveehouder wel correct verloopt. Pluimveehouders zijn zelf verantwoordelijk om het ontstane medisch afval op een correcte, legale en ecologische verantwoorde manier te verwerken.

Het gaat immers vaak om spe-

ciale categorieën van afval zoals: zakken waar antibiotica heeft ingezet, flacons waar levende entstof in aanwezig was, ... Logischerwijs kunnen deze niet zomaar met het normaal huisvuil meegegeven worden of via het containerpark worden afgezet, wat trouwens wettelijk verboden is.

Welke verpakkingen?

Lege verpakkingen en (on)gebruikte vervalven medicatie/entstoffenflacons behoren tot het risicohoudend medisch afval (RMA). Indien het louter en alleen om de verpakkingen betreft, zonder inhoud, valt dit medisch afval onder de Euralcode 18 02 02* (afval waarvan de inzameling en verwijdering zijn onderworpen aan

speciale richtlijnen teneinde infectie te voorkomen). Wanneer er eveneens restanten aanwezig zijn valt het

medisch afval onder de Euralcode 18 02 08 (niet onder 18 02 07 vallende geneesmiddelen).

Opslag en afvoer

Lege verpakkingen en (on)gebruikte vervalven medicatie/entstoffenflacons kunnen tijdelijk opgeslagen worden in een daartoe geschikt stockage recipiënt (bv. gelabelde afvalzak (afbeelding blauwe afvalzak)). Na ophaling wordt dit afval door een gespecialiseerde firma (bv. Vanheede) verder gesorteerd en verwerkt volgens de wettelijke normen eigen aan elke Euralcode. **De pluimveehouder dient over attesten te beschikken hiervan om voor te kunnen leggen bij controle.**

Terugname via bedrijfsdierenarts

Sommige dierenartsenpraktijken ontlasten hun pluimveehouders door een terugname van de afvalstroom zelf te organiseren. Bij verdere vragen neemt u best contact op met uw bedrijfsdierenarts.

Kippen houden met hele snavels: de harde realiteit en de mening van legkippenhouders

tekst en beeld: Luc Maertens & Martijn Chombaere

In vorig nummer (april) van **Pluimvee** werden de resultaten weergegeven, van het Proefbedrijf Pluimveehouderij, met 2 rondes legkippen met hele snavels. Dat de opzet van kippen met hele snavels risico's inhoudt, zowel voor de pluimveehouder als op het vlak van dierenwelzijn van zijn legkippen, kwam duidelijk naar voor. Om deze redenen is ook de Landsbond Pluimvee zeker geen voorstander van het niet meer infra-rood (IR) behandelen van de snavel van kuikens van legrassen (zie kaderstuk). We polsten eerst naar de ervaringen van legkippenhouders.

Mini-enquête

In ons land zitten zowat 65% van de legkippen in niet kooisystemen, in overwegend scharrel huisvesting (47%), vrije uitloop (13%) of als bio productie (5%). Onbehandelde kippen (kippen met hele snavels) zijn verplicht in bio, maar ook bij vrije uitloop hebben bijna alle tomen hele snavels. Wat kippen in scharrelsystemen betreft, vorig jaar zijn er beduidend meer stallen met hele snavels (verplicht) opgezet. Volgens verschillende bronnen minstens de helft van deze tomen. Of in totaal zou bijna de helft van de legkippenhouders nu reeds geconfronteerd worden met de problematiek van de hele snavels. Rekening houdende met het aantal pluimveehouders in de diverse systemen contacteerden we een 6-tal professionele legkippenhouders: 2 met uitsluitend volië-

re, 1 met zowel voliëre en vrije uitloop, 1 met uitsluitend vrije uitloop en 1 bio-legkippenhouder. Deze legkippenhouders hadden minstens reeds één volle ronde ervaring met kippen met hele snavel. **We legden hen allemaal dezelfde vragen voor via een digitale mini-enquête in coronatijd.**

Waarom opgestart met 'hele snavels'

Niemand was uit eigen overtuiging of 'vrijwillig' overgestapt of gestart met een opzet van poeljen met hele snavels. Voor de biologische productie is dit niet direct een item omdat het lastenboek duidelijk aangeeft dat de snavel van de kippen niet behandeld mag zijn. Maar de 5 andere legkippenhouders waren onder druk van de eierhandel/pakstation verplicht om te voldoen aan de KAT certificering (zie kader) waar één van de eisen is dat kippen hele snavels moeten hebben. Enkele geven aan dat ze hierdoor een betere prijs voor hun eieren kunnen bekomen.

Op de vraag als ze niet verplicht moesten zijn, ze terug zouden grijpen naar een opzet met infra rood behandelde kippen, zag slechts één bedrijf het zitten om hier mee verder te werken. Dit bedrijf was zowat het enige dat erin slaagde om zonder grote problemen topresultaten te behalen bij voliërehuisvesting met kippen met hele snavels. Wel legden ze de nadruk op een correcte opfok, goed voeder en voortdurend managen van de toom om problemen te voorkomen. De 5 andere bedrijven zouden maar wat blij zijn om terug IR behandelde poeljen te mogen opzetten.

Resultaten in vergelijking met de vorige infra-rood behandelde tomen?

Een **duidelijk hoger uitvalpercentage** wordt door 4 bedrijven opgegeven, gaande van 3-5% extra uitval (in tomen waren het goed loopt) tot zelfs 25% in koppels die geconfronteerd werden met extreme pikkerij. Dat het ook anders kan, blijkt uit de resultaten van een bedrijf met zowel tomen witte als bruine kippen. Zelfs bij hele snavels was de cumulatieve uitval er steeds onder de 4% en dit op een leeftijd van 84 weken (bruine) en 92 weken (witte) met een gunstige voeromzetting.

Een **kortere productieduur** wordt door 4 bedrijven als een groot nadeel medege-deeld. Als redenen voor voortijdig opruimen werd het te lage legpercentage maar eveneens het hoge aantal 2de keus eieren, de te grote uitval of het te hoge voederconsumptie opgegeven. Ook melden 3 bedrijven geconfronteerd te zijn met problemen met coli in tomen met hele snavels. Wat vroeger bijna niet het geval was, zeker niet bij hun witte koppels, terwijl dit probleem zich nu wel voordeed.

De **ei-kwaliteit**, net zoals de andere productieparameters, was sterk gelinkt of het al dan niet lukte om zonder problemen met hele snavels te werken. In probleem koppels bekomt men meer bevuilde eieren omdat er kippen met schrik zich in de nestruimten gaan verschuilen en deze bevuilen met mest. Door de extra breuk en bevuiling resulteert dit in veel 2de keus eieren. Drie bedrijven zagen echter niet direct een verband tussen hele snavels en eikwaliteit.

Je moet er als de kippen bij zijn

Links kip met hele snavel. Bemerkt dat door de IR behandeling van het kuiken vooral de scherpe bovensnavel wat ingekort wordt (rechtse kip).

Meer overeenstemming was er wat het werk betreft. Al de bedrijven benadrukten dat het **meer werk** vraagt van de legkippenhouder om met tomen met hele snavel te werken. Steeds extra verrijkmateriaal op tijd voorzien, meer controle, dode of verwonde dieren verwijderen, extra werk bij sorteren eieren, ... zijn redenen die vermeld werden.

Hele snavel in relatie tot dierenwelzijn: de mening van de pluimveehouder

Het antwoord hierop gaan we 'gefilterd' weergeven, want met uitzondering van het bio-bedrijf was de kritiek hard tot zeer hard.

Vooreerst kunnen de kippenhouders zich niet inbeelden dat het laseren van het topje van de snavel bij kuikens pijn doet en al zeker niet dat het later enige pijn of hinder veroorzaakt bij de kippen. Van een verminking is er evenzeer geen sprake en de kippen worden er niet door beperkt in hun normaal pikgedrag of het toiletteren van hun verenkleed. Ze vinden het vooral een 'domme maatregel' die de kans op dierenleed enorm doet toenemen.

Een legkippenhouder verwoordde dit als volgt: "Iedere dag had ik schrik om de stal binnen te gaan want ik hoorde kippen krijsen van de pijn, iets wat ik vroeger nooit hoorde. Ik was beschaamd om kippenhouder te zijn, want wekelijks moest ik 200 gedode of sterk verwonde kippen uit de stal verwijderen".

Een andere legkippenhouder meldt het grote aantal kippen dat zich verstopt tegen agressieve soortgenoten, daardoor minder eten en uit conditie geraken. "Dagelijks moet ik uit het systeem zo'n verzwakte kippen verwijderen en ze euthanaseren".

Wat is er het belangrijkste om te slagen met een koppel met hele snavel?

Uit een lijstje van een 10tal factoren werd als belangrijkste de **opfok** aangeduid. De opfok eindigt ook niet bij de 17-weekse poeljen, maar duurt tot 30 weken. Cruciaal is dat de poeljen tijdens de opfok nog geen ongewenst pikgedrag vertonen, de huisvesting vergelijkbaar (afgestemd) is bij opfokker en legpluimveehouder en de opzet correct verloopt. Slechts dan nemen

de poeljen een correcte hoeveelheid voeder op en starten ze goed op.

Licht wordt door alle bedrijven als cruciaal opgegeven om ongewenste pikkerij te kunnen beheersen. Een opmerking die aangegeven wordt is dat de eisen van het lastenboek (minimaal 20 lux of verbod kleur) juist verhinderen dat men bij opmerken van problemen of stress in het koppel de zaak terug in de goede richting kan sturen.

Voeder(structuur) staat eveneens met stip genoteerd als een zeer belangrijke factor om te lukken met hele snavel. De structuur van het voeder heeft een invloed als 'bezigheid' maar eveneens zeer belangrijk is de relatie tussen voeder en darmgezondheid. Is deze niet optimaal, dan veroorzaakt dit stress en veelal de start van ongewenste pikkerij of coli-problemen.

Verrijkmateriaal in de vorm van luzernebaaltjes (eventueel ander verzelijk plantaardig materiaal) en pikblokken zijn onontbeerlijk, volgens alle geïnterviewden. Pikstenen (blokken) zorgen, naast afleiding en bezigheid, ook voor minder puntige snavel.

Hele snavels zorgen voor groot dierenleed

Andere factoren zoals het beheersen van bloedmijten, het ras, het huisvestingssysteem of bezettingsdichtheid scoren minder hoog. Wat dit laatste betreft, bij bio of vrije uitloop is de bezetting lager o.a. door de uitloop en zijn de legkippenhouders milder tegenover het houden van kippen met hele snavels. Maar in tijden dat ze opgehokt moeten worden, omwille van slecht weer of ziektedruk (AI), kan dit leiden tot stress en ongewenste pikkerij.

Maar vooral zijn de legkippenhouders het eens dat niet één factor belangrijk is maar alle voornoemde samen en men vooral steeds zeer alert en vooruitziend moet denken en handelen. Of zoals een kippenhouder het uitdrukte: "Je moet er als de kippen bij zijn!"

Invloed op de kostprijs?

Alle legpluimveehouders benadrukken dat het houden van kippen met hele snavels extra kosten met zich meebrengt. Ze zijn niet tegen de extra kosten voor bijvoorbeeld verrijkmateriaal, maar dit mag niet uitsluitend op de kap van de producent komen. De consument moet deze betalen.

De **extra kosten** situeren zich op het vlak van een duurder poelje, het verrijkmateriaal (luzerne en pikstenen), duurder voeder, hoger voederverbruik (o.a. door meer morsen), ... en ruw ingeschat komen deze samen snel tot **1 euro extra per opgezette hen**.

Maar ook door de extra uitval lopen de kosten op. Uit berekeningen, in overleg met enkele vertegenwoordigers van veevoederbedrijven, blijkt dat per % extra uitval je moet rekenen op 0,1 euro extra kost per opgezette hen. Wanneer we uitgaan van een 'zeer voorzichtige' inschatting van 3 à 5% extra uitval bij koppels met hele snavels, dan komt men snel tot een totale kost van **1,4 euro extra per op-**

zette hen per ronde.

Of voor een bedrijf met 50.000 kippen een kost van 70.000 euro. Als je de kosten, door hele snavel kippen op te zetten, terugrekent op ei-niveau komt men aan een meerkost van 40 cent/100 eieren!

Tips of andere suggesties meegeven door de pluimveehouders

Steeds **alert** zijn en proberen de problemen voor te zijn om zo iedere stress in het koppel te vermijden, is de doelstelling. Want eens de pikkerij ontspoort (let op tekens die wijzen op het eten van donsveertjes!) is er geen weg meer terug. Cloapikken is ook dikwijls een bijkomend probleem, al dan niet gekoppeld met coliproblemen of slechtere darmgezondheid.

Stress in het koppel kan op vele manieren uitgelokt worden. Eén bedrijf waar het goed lukte tot 60 weken maar dan geconfronteerd werd met een explosie van problemen (pikkerij, coli en zeer hoge uitval) linkte de problemen aan de hittegolf. De onregelmatige en te lage voeropname en de hierdoor slechtere conditie is vermoedelijk de oorzaak dat het koppel gestressed werd met alle negatieve gevolgen vandoen.

Probeer ten allen tijde **samen te werken** met de poeljen- en voerleverancier om gezamenlijk de strategie op te zetten en eventuele beginnende problemen onmiddellijk aan te pakken, was eveneens de raad van een ervaren bedrijf. Voorkomen of snel het probleem aanpakken is altijd veel beter om alsnog een goede ronde te draaien dan naar elkaar te wijzen en dode kippen te moeten rapen!

Standpunt Landsbond

Martijn, onze beleidsmedewerker formuleert het zo: "Ik sta heel septisch tegenover het houden van kippen met hele snavels. Snavelkappen, akkoord dat dit resoluut wordt verbannen. Dit gebeurde vaak op 6 weken en gaf heel veel misvormingen. Het laseren - via IR, waarbij enkel het 'topje' wordt weg gelaserd en waarbij er aandacht wordt besteed aan de grootte van het kuiken om de impact tot een minimum te beperken - daar kun je in de professionele pluimveehouderij enkel maar voor zijn.

Mijn ervaring en deze van legkippenhouders leert me dat negatief pikgedrag 'eigen' is aan kippen en dat het kunst en vliegwerk vraagt om dit te managen in grote tomen. Vaak gaat het al fout in de opfok, waarbij het puur gissen is wat de oorzaak zou kunnen zijn. Zelfs de beste opfokkers, de 'beste' en de duurste voeders bieden geen garantie op slagen.

De grote selectiebedrijven van legkippen zijn op wereldschaal hun fokkerijdoelstellingen aan het bijsturen naar 'vriendelijker' en/of kippen met minder puntige snavels. Tot wanneer deze kippen beschikbaar zijn, is het houden van kippen met hele snavels veel te risicovol.

Want wanneer je uitgaat van een zeer voorzichtig extra doodpikken van 4% op bedrijven met hele snavels (4 van de 9 miljoen kippen op Belgische bedrijven) dan komt men uit op 160.000 kippen die op een afschuwelijke wijze doodgepikt worden per ronde. Dit is onaanvaardbaar vanuit het standpunt van dierenwelzijn. Hoog tijd dat monopoliserende organisaties of opportunistische marktoverwegingen een halt toegeroepen worden.

Conclusies

1. Legkippenhouders zien het verbod op IR snavelbehandeling vooral als een groot **extra risico voor het dierenwelzijn** van de kip. Deze behandeling zou juist als een dierenwelzijnsingreep moeten beschouwd worden en niet omgekeerd. Mits zeer goed management en/of extra ruimte is het wel mogelijk om de negatieve gevolgen te voorkomen of te beperken maar niemand durft zijn hand in het vuur steken dat dit steeds met ieder koppel lukt.
2. Legkippenhouders worden **door het monopolie van het Duitse KAT systeem**, dat vooral de eigen markt op dictatoriale wijze hiermee afschermt, ertoe **gedwongen**. Nederland, als grote exporteur van eieren naar Duitsland, volgt blindelings uit opportunistische marktoverwegingen dit 'kwaliteitssysteem' of implementeren het in hun Beter Leven Keurmerk.
3. **Dierenwelzijns(rechten)organisaties zouden juist het houden van kippen met hele snavels in legkippenhouderijen moeten aanklagen** en niet omgekeerd.

Dank aan de legkippenhouders die hieraan medegewerkt hebben en op een open manier hun mening en ervaring gedeeld hebben. Gezien de 'gevoelige materie' is gekozen om de anonimiteit van deze pluimveehouders te respecteren.

De mening van Prof. Frank Tuytens (ILVO, UGent) en lid Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn

Verenpikkerij is een abnormaal 'omgericht' gedrag dat duidt op stress en frustratie omdat de omgeving onvoldoende mogelijkheden biedt aan de hennen om aan hun fysiologische en gedragsbehoeften te voldoen. Het behandelen (afstompen) van de snavels is symptoombestrijding. Het reduceert wel de gevolgen van pikgedrag, maar niet de onderliggende oorzaken. Zomaar stoppen met behandelen van snavels is inderdaad een risico zeker in grote koppels bij de niet-kooisystemen. Het stoppen van behandelen van snavels moet passen in een doorgedreven bedrijfsstrategie waarbij de kans op verenpikkerij op alle mogelijke manieren wordt gereduceerd. Intacte snavels en voor de rest "business as usual" is vragen om problemen. De oorzaken en risicofactoren voor verenpikkerij zo goed als mogelijk wegnemen en dan stoppen met snavels behandelen, is de weg die ik zou promoten. Dat dit mogelijk is, wordt al vele jaren aangetoond in Zweden waar de mortaliteit onder de hennen relatief laag is terwijl het behandelen van snavels er verboden is. Er is reeds veel kennis over factoren die pikkerij uitlokken en reduceren, maar welke factoren het meest effectief en haalbaar zijn op de Vlaamse bedrijven en hoe de sector deze kan implementeren zonder verlies aan concurrentiekracht dienen nader onderzocht te worden.

KAT (Kontrollierte Alternative Tierhaltungsformen) is de Duitse kwaliteitsregeling voor de traceerbaarheid van eieren in niet kooisystemen. De Duitse retail stelt deelname aan KAT als voorwaarde om eieren in Duitsland af te mogen zetten. Naast traceerbaarheid, zijn er vele (bovenwettelijke) eisen wat betreft houderij met inbegrip van o.a. het verbod op snavelbehandeling of anders gezegd kippen moeten voldoen aan "hele snavels". KAT heeft hiervoor een gans certificeringssysteem met centrale databank opgesteld dat door de producenten, voederleveranciers, pakstations en eierhandelaars nauwgezet dient gevolgd te worden.

Innovative drinking technology

www.impex.nl

Droeshaut NV

Uw Impex dealer in België

+32 (0)116 428 92
info@droeshaut.be
www.droeshaut.be

I-Flush spoelsysteem;

de totaaloplossing voor het automatisch spoelen van drinksystemen

Ontsmettingsmiddelen in de veestal veroorzaken geen resistente bacteriën, bij correcte toepassing

tekst en beeld: Persbericht ILVO-UGent

Om dierziekten te voorkomen en te bestrijden moeten stallen en hun omgeving op regelmatige basis ontsmet worden. Er bestaan echter aanwijzingen - op basis van laboratoriumproeven - dat het gebruik van ontsmettingsmiddelen kan leiden tot resistentie bij bacteriën. Die resistentie zouden ze dan niet alleen opbouwen tegen de ontsmettingsmiddelen zelf, maar ook tegen antibiotica. 'Klopt niet, als je de correcte dosis van het ontsmettingsmiddel gebruikt,' weet ILVO-UGent onderzoekster Helder Maertens na haar doctoraat.

Hygiëne op Vlaamse veehouderij-bedrijven stijgt

Helder Maertens ging aan de slag met een schat aan gegevens beschikbaar bij DGZ-Vlaanderen. Ze analyseerde data van hygiënogrammen (hygiënescores op basis van microbiologische analyses), verzameld tussen 2007 en 2014 in de pluimveesector. Ze ging daarbij op zoek naar een verband tussen het toegepaste reinigings- en ontsmettingsprotocol en de daarna bepaalde hygiënegramscores.

Over de jaren heen daalde de gemiddelde hygiënegramscores, wat wijst op een betere hygiëne. De hygiëne bleek beter bij het gebruik van een reinigingsproduct, dan wanneer er enkel werd gereinigd met water. Wanneer tijdens de ontsmetting twee verschillende ontsmettingsproducten werden gebruikt in plaats van één, kreeg

Correcte toepassing van ontsmettingsmiddelen leidt niet tot antimicrobiële resistentie

je betere scores. Dit was ook het geval wanneer de ontsmetting uitgevoerd werd door een externe firma, in vergelijking met een ontsmetting door de veehouder zelf.

Gevoeligheid van E. coli bacteriën verzameld in stallen

Helder Maertens voerde in liefst 25 vleeskuiken- en 21 varkensbedrijven een enquête uit rond het toegepaste reinigings- en ontsmettingsprotocol. Op elk bedrijf werden er, 24 uur na ontsmetting, stalen van de stalomgeving (vleeskuikenstal en biggenbatterij) genomen. Dit om E. coli bacterie te verzamelen waarop de gevoeligheid voor antibiotica en ontsmettingsmiddelen kon worden getest. Die testen wijzen uit dat de in de stal verzamelde bacteriën géén resistentie tegen de ontsmettingsmiddelen vertoonden. Voorts

vond de onderzoeker geen aanwijzingen van een verhoogde antibioticaresistentie door het gebruik van ontsmettingsmiddelen.

Herhaalde blootstelling aan courant gebruikte ontsmettingsmiddelen

In een volgende proef werden in afzonderlijke stallen (vleeskuikenstal en biggenbatterij) drie courant gebruikte ontsmettingsmiddelen gebruikt en dit gedurende vijf opeenvolgende productierondes. Helder Maertens bestudeerde de effecten van het herhaaldelijke gebruik van deze ontsmettingsmiddelen op de gevoeligheid van de bacteriën, voor zowel de ontsmettingsmiddelen als antibiotica (m.a.w.: Ontwikkelde er zich antimicrobiële resistentie?).

De E. coli bacteriën bleken geen verschillen in gevoeligheid te vertonen naargelang van de keuze van het ontsmettingsproduct. Er was ook geen verandering te zien in de gevoeligheid t.o.v. de ontsmettingsproducten naargelang het voortschrijdend tijdstip in de observatieperiode. Er is m.a.w. bij herhaaldelijk gebruik geen opbouw van ontsmettingsmiddelresistentie. Er is evenmin sprake van een ontwikkeling van antibioticaresistentie.

Te lage dosering van ontsmetting is te ontraden

Tijdens twee laboratoriumproeven bestudeerde Helder Maertens de gevolgen van het ontsmetten aan een lagere dosering

dan voorgeschreven door de fabrikant. Bij deze concentratie kunnen bacteriën overleven, hoewel er ook bacteriën zijn die hierdoor in een 'intermediaire' toestand raken tussen leven en dood.

Zulke bacteriën, die een suboptimale ontsmetting hebben doorgemaakt, blijken minder gevoelig te reageren op een antibioticabehandeling. Het is niet zo dat bacteriën onder invloed van een suboptimale ontsmetting in staat zijn om hun eventueel aanwezige antibioticaresistentie-genen te transfereren naar andere bacteriën.

Conclusie

Er is nu wetenschappelijke duidelijkheid over het effect van de types ontsmettingsmiddelen die worden gebruikt in de primaire dierlijke sector en over hun (afwezig) verband met antimicrobiële resistentie. Op basis van deze overvloedige resultaten uit terreinproeven is er geen reden tot bezorgdheid, over antimicrobiële resistentie-selectie door het gebruik van ontsmettingsmiddelen in de dierlijke veehouderij, weliswaar onder de belangrijke voorwaarde dat de ontsmettingsmiddelen correct worden toegepast.

Contact: Greet Riebbels (ILVO communicatie) - 0486 26 00 14 - Greet.Riebbels@ilvo.vlaanderen.be

**Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee?
International Poultry Services regelt het voor u!**

IPS INTERNATIONAL
POULTRY
SERVICES

Werkgebied: Nederland | België | NRW

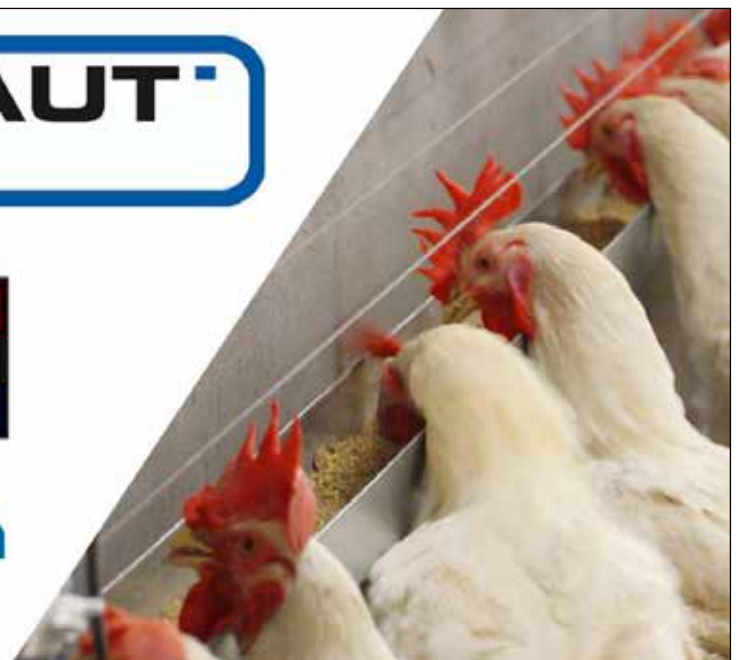
www.ipsbv.com
Amentstraat 17A
6039 RA Stramproy (NL)
+31(0)495-563 599
sales@ipsbv.com

NEN
4400-1

DROESHAUT
bedrijfsautomatisatie

VDL
VDL Agrotech

Vleeskippen trappelen ter plaatse qua antibioticagebruik

Net voor het coronavirus België in zijn macht kreeg, organiseerde AMCRA (kenniscentrum voor antibiotica(AB)-gebruik en -resistentie bij dieren) samen met het FAVV, het FAGG en het Vlaamse departement Landbouw & Visserij een roadshow voor pluimveehouders en hun dierenartsen. Tijdens deze studiemiddag werd het belang van een doordacht AB-gebruik bij dieren benadrukt. Het gebruik van AB leidt immers tot AB-resistentie. Daar waar de andere diersectoren een tandje bijsteken, bleek uit de presentaties dat de vleeskippensector wat ter plaatse blijft trappelen.

Wetenschappers zijn unaniem: AB-gebruik resulteert in resistente bacteriën. Dat kan een gevaar betekenen voor dieren volksgezondheid aangezien de mogelijkheden om infecties te behandelen op die manier beperkt worden en – in extreme maar toenemende gevallen – zelfs helemaal kunnen verdwijnen. AB moeten dus algemeen doordacht ingezet worden. Sinds enkele jaren wordt er zelfs gevraagd om de meest kritisch belangrijke AB (door AMCRA de rode AB genoemd) enkel in heel uitzonderlijke gevallen te gebruiken.

Multiresistente bacteriën

Fig.1 toont het percentage multiresistente E. coli bacteriën bij gezonde

tekst en beeld: Karolien Langendries (PLUIMVEELOKET) – Bénédicte Callens en Wannes Vanderhaeghen (AMCRA) - figuren: AMCRA

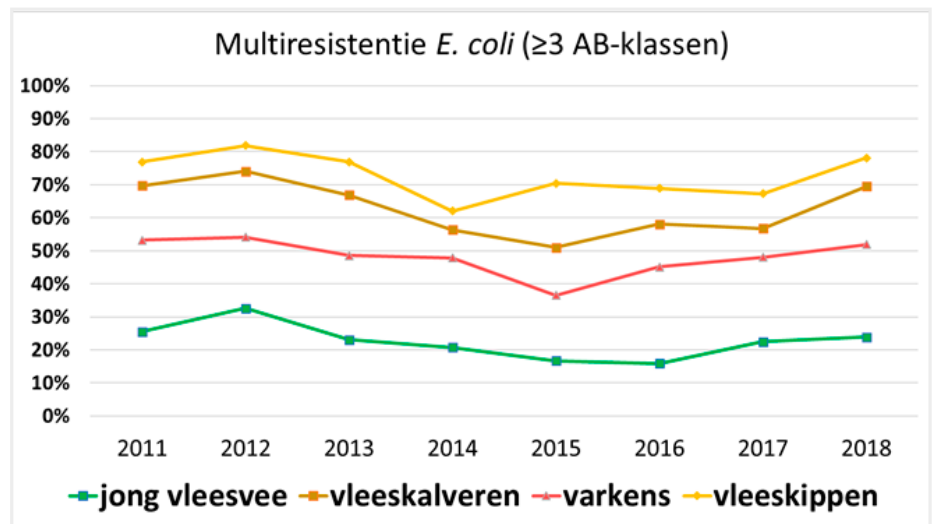

Fig.1: Verworven multiresistentie bij E. coli van verschillende diersoorten tussen 2011 en 2018. "De hoogste aantallen zijn terug te vinden bij vleeskippen. Enerzijds door hun jonge leeftijd, anderzijds door het hoge AB-gebruik in de vleeskuikensector", aldus AMCRA.

vleeskippen, vleeskalveren, jong vleesvee en varkens. Multiresistent wil zeggen dat deze bacteriën niet meer gevoelig zijn voor 3 of meer verschillende AB-klassen. Na een lichte daling in het voorkomen van multiresistente bacteriën bij vleeskippen tussen 2015 en 2017, was er opnieuw een lichte stijging in 2018. Er worden ook opmerkelijk **meer multiresistente bacteriën** teruggevonden bij vleeskippen in vergelijking met de andere genoemde landbouwhuisdieren. Dit kan volgens Bénédicte Callens (AMCRA) door hoofdzakelijk twee factoren verklaard worden: "Enerzijds zijn vleeskippen, in vergelijking met de andere diersoorten, het jongst op het moment van bemonstering. Dieren krijgen het meest AB toegediend in het vroege deel van hun leven. Dit weerspiegelt zich duidelijk in de hogere resistentiecijfers. Anderzijds is dit een gevolg van een (te) hoog AB-gebruik bij vleeskippen".

Benchmarkrapport

Het ingeven van het AB-gebruik in het nationale datacollectiesysteem **Sanitel-Med** is sinds februari 2017 verplicht voor houders van varkens, braadkippen, leg-hennen en vleeskalveren. De dierenarts registreert er toedieningen, verschaffingen en voorschriften van AB en zinkoxide; de veehouder controleert deze ingevoerde gegevens (uiterlijk elke 3 maand). Naast het nationale datacollectiesysteem is ook het private systeem "**AB-register**" operationeel, wat verplicht gebruikt wordt door pluimveehouders aangesloten bij het Belplume-lastenboek. De gegevens worden verwerkt tot individuele "benchmarkrapporten" voor elke pluimveehouder.

BD₁₀₀

Om te kunnen "**benchmarken**" (dit is het vergelijken van het AB-gebruik tussen

veehouders binnen een eigen diersoort of tussen verschillende diersoorten) is het belangrijk om met dezelfde maten en gewichten te werken. Daarom werd de indicator "BD₁₀₀" ontwikkeld. De BD₁₀₀ staat voor het aantal behandeldagen op 100 dagen. Anders gezegd: het percentage tijd dat een dier behandeld werd met AB ten opzichte van de tijd dat het dier aanwezig was op het bedrijf. Voor de berekening van deze BD₁₀₀ baseert men zich op de hoeveelheid toegediende AB, het gewicht van het dier op moment van behandeling, de voorgeschreven dosis van het gebruikte AB en op het aantal dieren aanwezig op het bedrijf. Door deze aanpak is het gerechtvaardigd om veehouderijen met een verschillende bedrijfsgrootte met elkaar te vergelijken.

Universele inhoud

Een benchmarkrapport is gelijkaardig opgesteld voor alle diersoorten. De pluimveehouder ziet in zijn rapport eerst zijn gebruik uitgesplitst per maand (of per ronde in het geval van Belplume-benchmarkrapporten) van de voorbije rapporteringsperiode van een jaar. Dit laat de

pluimveehouder toe zijn benchmarkresultaat, dat gebaseerd is op het gebruik in het volledige jaar, beter te begrijpen; bvb. indien er een verband is met een bepaalde gebeurtenis zoals een ziekte-uitbraak op zijn bedrijf in een bepaalde maand. Daarna volgt het effectieve benchmarkresultaat, bepaald als de gemiddelde BD100 van het voorbije jaar. Tot slot wordt een evolutiefiguur getoond waarin de gemiddelde BD100-waarden van opeenvolgende rapporteringsperiodes naast elkaar worden gezet (Fig.2): dit maakt duidelijk of het AB-gebruik op het bedrijf in stijgende dan wel dalende lijn gaat.

Soort gebruiker

Naast de gemiddelde BD₁₀₀-waarde worden ook twee referentiewaarden geplaatst in die evolutiefiguur (Fig.2). De onderste (groene) grenswaarde is de mediaan: 50% van de pluimvee-inrichtingen heeft een gemiddelde BD₁₀₀ die lager ligt dan die groene waarde en 50% heeft een BD₁₀₀ die hoger ligt. De bovenste (rode) grenswaarde is het 90ste percentiel. Tien procent van de inrichtingen heeft een gemiddelde BD₁₀₀ die hoger ligt dan deze

waarde. Deze bevinden zich in de rode zone (grootgebruiker). Tussen de mediaan en het 90ste percentiel is de gele zone (aandachtgebruiker); onder de mediaan is de groene zone (laaggebruiker). Uit deze figuur is dus ook duidelijk waar de pluimveehouder zich met zijn AB-gebruik bevindt (groene zone voor pluimveehouder in fig.2).

Vleeskalveren, varkens en braadkippen grootste verbruikers

In fig.3 wordt de verdeling van het AB-gebruik (uitgedrukt in BD₁₀₀) per diersoort weergegeven voor 2018. De dierlijke sectoren met het grootste AB-gebruik zijn de vleeskalversector, gevolgd door de gespeende biggen en de braadkippen. Er is ook veel variatie in AB-gebruik tussen bedrijven van één diersoort- of categorie. Dit geeft aan dat er mogelijkheden bestaan voor bedrijven met een gemiddeld hoger gebruik om (veel) minder AB te gaan gebruiken.

Vleeskippensector status quo

In fig.4 wordt de evolutie weergegeven van de hoeveelheid AB (uitgedrukt in

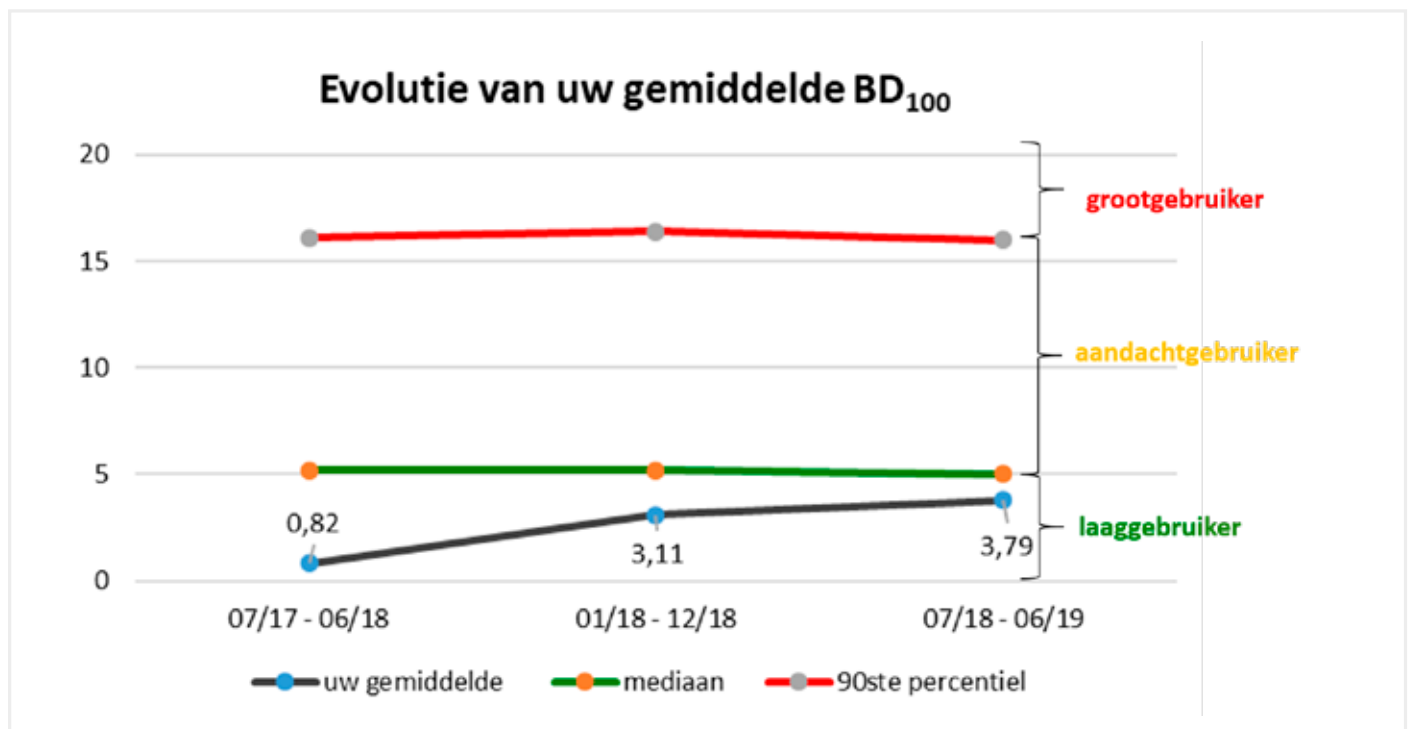

Fig.2: Uittreksel van een periodiek benchmarkrapport van een pluimveehouder. Via zijn gemiddelde BD100 (= aantal behandeldagen op 100 dagen; grijze lijn), kan hij de evolutie van zijn gemiddeld AB-gebruik op het bedrijf doorheen de tijd volgen. Groen = mediaan (50% bedrijven heeft BD100 eronder en 50% erboven); rood = 90ste percentiel (10% van de pluimveebedrijven zit hierboven).

Antibiotica gebruik

ton) die per diersoort wordt gebruikt in verschillende rapporteringsperiodes. De totale hoeveelheid gebruikte AB gaat in dalende lijn. Dit is zeker mede dankzij een gedaald gebruik in de varkens- en vleeskalversector. De vleeskippensector blijft echter ter plaatse trappelen: het AB-gebruik in de periode oktober '18 - september '19 is niet meer gedaald ten opzichte van dezelfde periode één jaar eerder (oktober '17 - september '18). AMCRA vraagt de braadkippensector dan ook zich te bezinnen, een duidelijk signaal te geven dat het de sector menens is in de strijd tegen AB-resistentie en gecoördineerd aan de slag te gaan om een duurzame reductie te bewerkstelligen de komende jaren. Een verscherpte aandacht voor bioveiligheid als preventieve maatregel zou daar alvast kunnen toe bijdragen. De sector beroept zich voor de teleurstellende resultaten op het doorgeven van foutieve capaciteiten maar de getoonde vergelijking tussen de diersoorten staat daar los van, aldus AMCRA.

Besluit

Er moet nog een tandje bijgestoken worden om het AB-gebruik bij dieren te doen afnemen. Alle dierlijke sectoren doen hun best, al blijkt uit de cijfers van Sanitel-Med dat voornamelijk de vleeskippensector ter plaatse blijft trappelen. Vaak wordt gewezen naar foutieve capaciteiten waarmee vroeger gewerkt werd, maar feit is dat alle sectoren, incl. de vleeskippensector, extra hun best zullen moeten doen om minder AB te gebruiken. Het strikt naleven van de bioveiligheidsvoorschriften op het bedrijf en enkel AB gebruiken indien écht nodig, moet hiertoe een leidraad zijn.

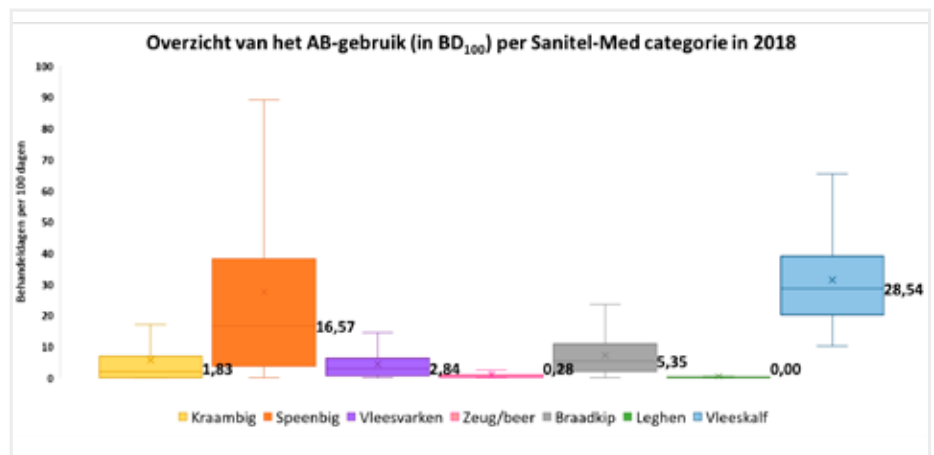

Fig.3: Overzicht van het AB-gebruik (in BD₁₀₀) per diersoort en -categorie, gebaseerd op de meldingen van het AB-gebruik in Sanitel-Med in 2018 (weergegeven cijfer is mediaan per diersoort). Grootste AB-gebruikers zijn de vleeskalversector, gevolgd door de gespeende biggen en de vleeskippen.

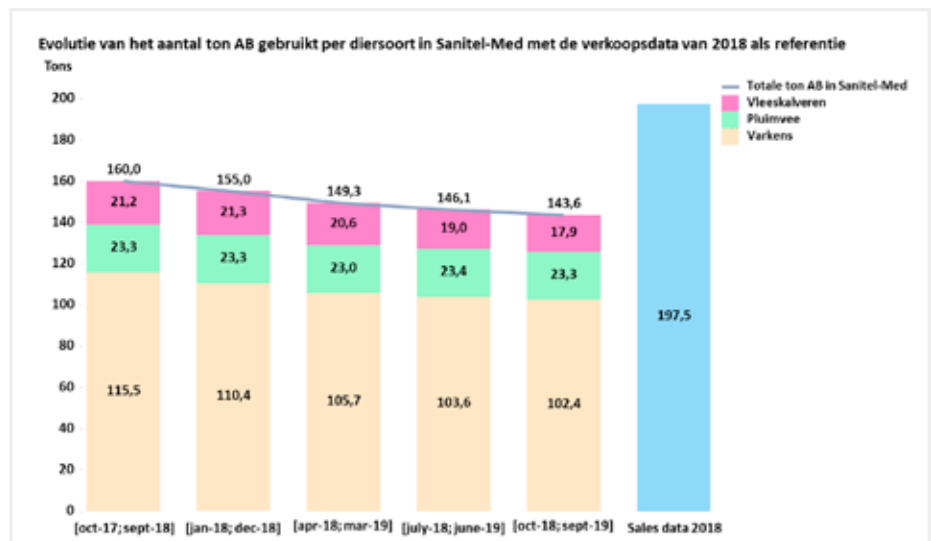

Fig.4: AB-gebruik (in ton) per diersoort in verschillende referentieperiodes. De totale hoeveelheid gebruikte AB daalt, mede door een gedaald gebruik in de vleeskalver- en varkenssector. Het AB-gebruik in de vleeskippensector daalt niet verder.

den Ouden Oirschot
Pluimveeservicebedrijf

Meer dan 25 jaar dienstverlenend in de pluimveewereld

Vangen, laden en lossen van kuikens, legkippen, moederdieren en kalkoenen

Nieuwedijk 26
5688 LK Oirschot

+31 (0)411 - 68 84 92
 +31 (0)411 - 68 84 93

info@denoudenoirschot.nl
 www.denoudenoirschot.nl

APOLLO

Slim schakelen voor gezonde kuikens

Het vleeskuikenconcept Apollo is speciaal ontwikkeld voor een gezonde maag- en darmflora, lage uitval, sterk beenwerk en gezonde voetzolen. Met een energieke start én slimme schakelmomenten, die volledig afgestemd zijn op de nutritionele behoeften en gezondheidsissues die spelen in de vleeskuikenhouderij, leveren uw kuikens uiteindelijk topprestaties.

RESULTATEN NA 1 JAAR APOLLO

- ✓ Voerconversie zakt met **1.7 punten**
- ✓ Gemiddelde groei stijgt met **30g** per kuiken

Apollo, slim schakelen voor gezonde kuikens!

www.forfarmers.be

**Stalinrichting nodig:
bespaar geld, bestel
bij Agromax!**

www.agromax.nl

bestel onze gratis catalogus

Sleepketting-, panvoer- en hanenvoersystemen

Wijchen, Nederland
Tel.: +31 (0)24 6487227
E-mail: info@agromax.nl

Poultryshop24

Vernieuwde website www.poultryshop24.com

In/verkoop van: Pluimvee inventaris,
eierinpakkers en sorteermachines

www.pluimveebedrijftekoop.eu

Gevraagd: kooihuisvesting voor legkippen

info@poultryshop24.com
 +31 6 53646226

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

“Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen”
Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
 E info@stallenreinigingvantilburg.nl

AMCRA stelt nieuwe visie 2024 voor: grootgebruikers moeten eruit!

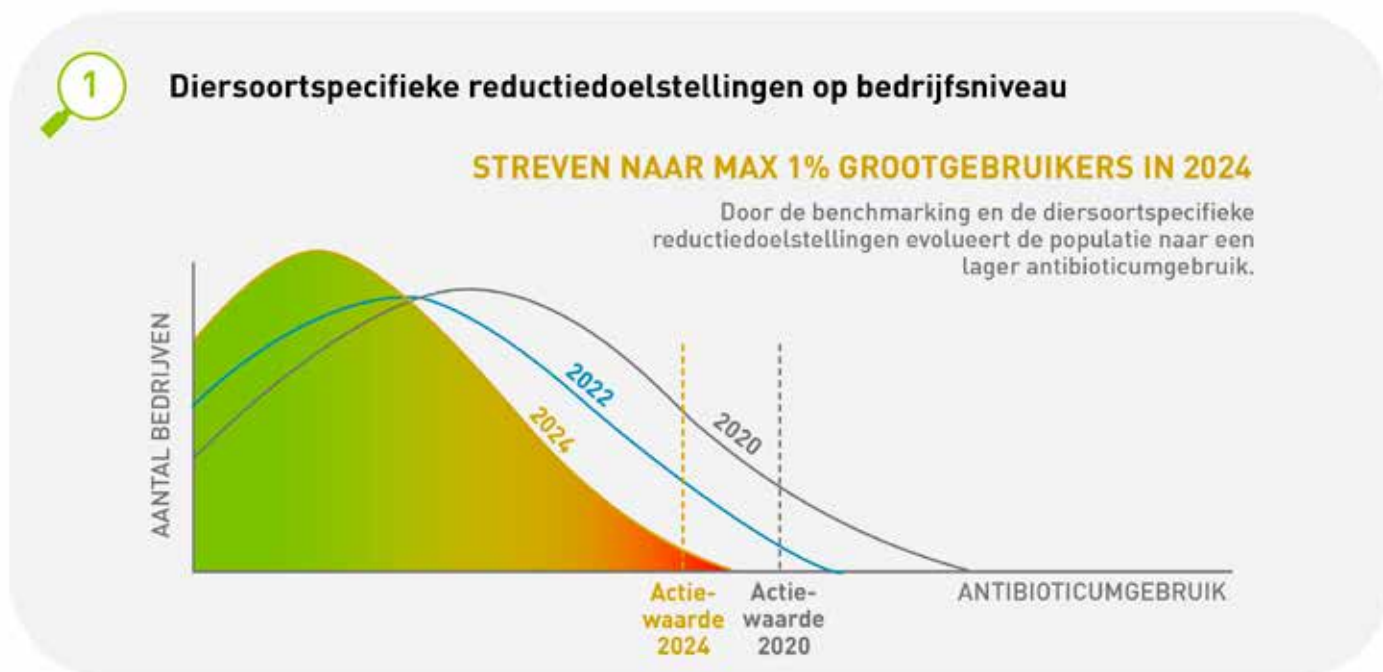
tekst: Karolien Langendries (PLUIMVEELOKET) – Fabiana Dal Pozzo, Bénédicte Callens en Wannas Vanderhaeghen (AMCRA) - figuren: AMCRA

Visie 2020: 2 van de 3 doelstellingen behaald

De visie 2020 van AMCRA stelt drie doelstellingen voorop. Twee van de drie doelstellingen, met name "50% minder gebruik van met AB-gemediceerde voeders tegen 2017" en "75% minder gebruik van de meest kritisch belangrijke AB tegen 2020" werden reeds ruimschoots behaald. Voor de derde doelstelling "50% minder AB-gebruik tegen 2020" was er in 2018 reeds een daling van 35,4% te zien t.o.v. referentiejaar 2011. AMCRA is hoopvol dat de 50% reductie tegen eind 2020 behaald zal worden. Hiervoor wordt wel de inzet van alle diersoortsectoren gevraagd.

Visie 2024: de gebruikers in kaart: laag-, aandacht- of grootgebruiker

Met het eind van 2020 in zicht, werpt AMCRA ook al een blik vooruit: een nieuwe visie met drie nieuwe doelstellingen, te behalen in 2024. Een eerste doelstelling is het opstellen van diersoortspecifieke grenswaarden op bedrijfsniveau. Per diersoort zullen benchmarkgrenswaarden worden opgesteld voor laaggebruikers (groene zone), aandachtgebruikers (gele zone) en grootgebruikers (rode zone). Eerst worden er nog tussentijdse waarden voor 2022 opgesteld. De grootgebruikers worden actief opgespoord en gecontacteerd. Doel is om tegen 2024 maximaal 1% grootgebruikers over te houden en een verdere totale reductie van het AB-gebruik bij dieren te bekomen.

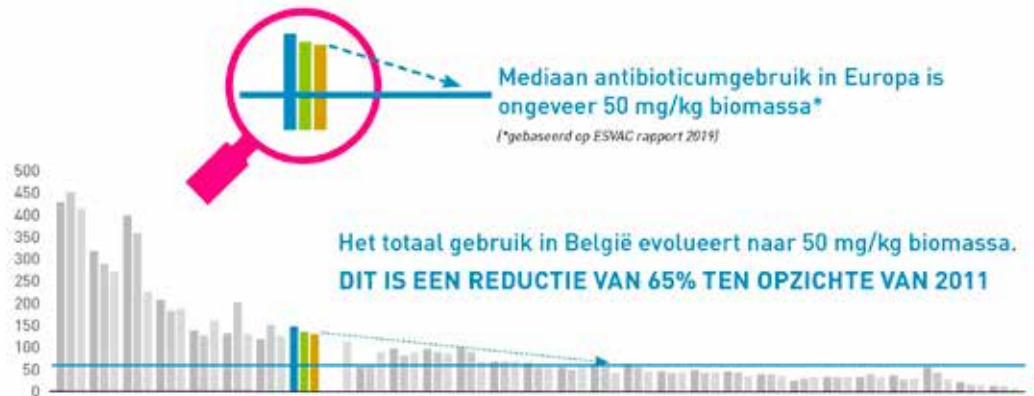

Bijkomende daling totaal AB-verbruik: nog extra te reduceren!

Die verdere reductie wordt omschreven in de tweede doelstelling: doel is om tegen 2024 het totaal AB-gebruik te laten evolueren naar het huidige Europese mediaangebruik. Dit mediaangebruik in Europa is al een tijdje relatief stabiel en bedraagt ca. 50 mg/kg biomassa. Voor België zal dit een totale reductie van 65% betekenen t.o.v. 2011. Vraag is hoever we eind 2020 al zullen staan: wordt de 50% totale reductie t.o.v. 2011 reeds bereikt in 2020, dan zal er nog 15% extra te reduceren zijn tegen 2024.

Totaal gebruik van antibiotica evolueert naar het mediaan gebruik in Europa tegen 2024

Colistinegebruik

De laatste doelstelling luidt dat er tegen 2024 maximaal 1 mg colistine per kg biomassa gebruikt mag worden. In 2018 bedroeg dit gebruik in België nog 1,69 mg/kg. Dit is het gevolg van een reductie van 64,4% t.o.v. 2011. In 2021 zal het gebruik van colistine in gemedicineerd voeder stopgezet worden. Op die manier hoopt men de derde doelstelling ook effectief bereikt te hebben tegen 2024.

Maximaal gebruik van 1 mg colistine/kg biomassa tegen 2024

2020

1 mg/kg
2024

ALLES IN ÉÉN HAND

www.bigdutchman.de

Voor de moderne vleeskuikenhouderij.

Wij bieden u een productassortiment, dat geen wensen open laat: voer, water, klimaat, luchtreiniging en nog veel meer. Overtuigt u zich zelf – we doen u graag een voorstel.

voerverzorging van silo tot voerpan	innovatieve warmtewisselaar
watervoorziening van watervat tot drinknippel	veelzijdige verwarmings- en koelsystemen
klimaattechniek van luchtventiel tot klimaatcomputer	begeleiding van de planning tot de inbedrijfname
electra van meter- en schakelkast tot sensor en ventilator	competente service uit één hand en in de buurt
innovatieve luchtreinigingssystemen	

FAGROTEC b.v.b.a., Tel. +32 (0) 51 69 79 19, info@fagrotec.be, www.fagrotec.be

Nieuw

Stalinrichtingen - Equipement d'étables

Big Dutchman.

De mening van pluimveehouders op het pluimveeseminarie

tekst en beeld: Luc Maertens

Tijdens het pluimveeseminarie op de Agridagen konden de aanwezigen met hun smartphone op een interactieve wijze hun mening ventileren op een reeks geprojecteerde vragen in verband met de toekomst van de sector. Een panel met vijf top pluimveehouders mocht vervolgens hun keuze aan de aanwezigen verrechtvaardigen. Dit leverde een aantal interessante stellingen en meningen op, die we u niet willen onthouden. Jacques Van Outryve leidde dit alles mooi in goede banen.

Het panel bestond uit 5 bekende professionele pluimveehouders:

John Debaene: vermeerderingsbedrijf, echtgenote is lid bestuur Landsbond Pluimvee

Mariëlle Schalk: legkippenhoudster en ook columnist bij ons vakblad Pluimvee

Seminarie op de Agridagen had plaats voor de coronacrisis!

Geert Laureys: legkippenhouder en opfok, lid provinciaal bestuur Landsbond Pluimvee en sectorvakgroep pluimvee

Hugo Bens (Nederland): legkippenhouder, voormalig voorzitter leghennenhouders LTO, recent voorzitter stichting "Blij met een ei".

Erik Van Meervenne: braadkippenhouder, ondervoorzitter BB

belangrijk om het contact met de burger en de consumenten te versterken en een draagvlak te behouden". Ze werd hierin sterk bijgetreden door **Hugo Bens** want "De pluimveehouder moet zijn eigen verhaal vertellen en dit wordt steeds belangrijker want enkel door te laten zien wat we doen kunnen we het kleiner wordend draagvlak een halt toeroepen."

Eric Van Meervenne pikte in op transparantie, maar dan in de ganse keten. "De terugkoppeling van de slachresultaten, salmonella, etc... is niet altijd transparant of up-to-date. Ook is de transparantie in de schakels na de producent nog dikwijls een black box."

Op wie rekent de pluimveehouder om zijn bedrijf robuust en flexibel uit te kunnen baten?

De aanwezigen vonden dat ze hiervoor vooral rekenen op de overheid en op de commerciële bedrijven er niet direct op het onderzoek of de bankensector. **Geert Laureys** wees er in dit kader op dat de overheid vooral rechtszekerheid moet bieden. Rechtszekerheid vooral wat betreft vergunningen maar ook wat houdersysteem betreft. Want we kunnen niet van het ene moment op het andere gaan overschakelen op een ander systeem, ook hier moet de overheid rechtszekerheid bieden. **John Debaene** vond dat je vooral op commerciële partners moet kunnen rekenen om een robuust bedrijf uit te bouwen. **Hugo Bens** was het daarmee eens maar wees erop dat de rol van de overheid vooral veel breder moet gezien worden en sector ondersteunend.

Hoe ziet u de toekomst van onze pluimveehouderij als producent?

De circa 100 "stemgerechtigden" in de zaal waren overduidelijk in hun mening dat de toekomst zowel 'local' als 'global' zal zijn. Panellid **Mariëlle Schalk** onderstreepte dit door te citeren dat op hun groot familiebedrijf zowel ingezet wordt op directe verkoop van eieren (circa 10% van de productie) evenals voor de groot distributie. 'Local' ondersteunen ze door een praktisch aangebouwde inkijkruimte aan de stal zodat de transparantie vergroot. Verder zijn in deze ruimte diverse ei-automaten en documentatie voorhanden. "Transparant zijn en tonen hoe mooi onze sector is, o.a. via sociale media, zijn

"Onderzoek is niet direct prioritair voor de individuele pluimveehouder maar wel om de sector te ondersteunen, vooral naar innovatie toe."

Spreker **Maarten De Gussem** was dan weer verwonderd dat men zoveel van de overheid verwacht en vroeg zich af of men zijn lesje nog niet geleerd heeft na de AI problemen vorig jaar.

Wie is de zwakste schakel bij insleep van ziekten?

Erfbetreders werden als grootste risico voor insleep aangewezen (55%) en duidelijk groter dan de pluimveehouder zelf of andere redenen.

Vooraf erfbetreders zoals vangploegen of Rendac, die op meerdere opeenvolgende bedrijven komen, werden door **Eric Van Meervenne** als een zwakke schakel naar voor geschoven, en hierin bijgetreden door de andere panelleden. **Mariëlle Schalk** was het hiermee eens maar ze benadrukte dat de landbouwer zelf toch ook veel kan bijdragen aan bioveiligheid en illustreerde dat met voorbeelden op haar bedrijf.

Hugo Bens was de mening toegedaan dat de pluimveehouder de zwakste schakel is omdat deze zelf bepaalt wat er op zijn bedrijf gebeurt. "Je hebt gevaar en risico en dat is niet hetzelfde. Erfbetreders

zijn een gevaar en die kun je weigeren of laten douchen en hiermee kun je het risico beperken maar gevaar kun je niet volledig uitschakelen". **John Debaene** was het hiermee wel eens maar benadrukte dat de hoge densiteit van bedrijven een zeer zwakke schakel is waar je als landbouwer niks aan kunt doen.

Wat heeft het meeste invloed volgens u op de toekomst van onze pluimveehouderij in Vlaanderen?

Op deze vraag was er grote overeenstemming bij het publiek dat dit de geopolitiek was en niet zozeer ziektes of het klimaat.

John Debaene vond dat de lokale politiek hier een grote rol te vervullen heeft o.a. wat de milieuwetgeving betreft. Hogere normen ja, maar als ze de kostprijs te sterk verhogen is de toekomst bedreigd. Wat ziekten betreft, de sector doet reeds zeer veel zelf, zoals een goed vaccinatiebeleid.

Geert Laureys benadrukte in dit verband het belang van een gelijk speelveld in de onderhandelingen met de EU. De groot-schalige importen, die onder mindere standaarden geproduceerd worden, van eieren uit Oekraïne of kippenvlees uit Brazilië zijn hier voorbeelden van.

Jacques Van Outryve leidde in zijn gekende dynamische stijl het panelgesprek in goede banen

Wat heeft het meest effect op de handelsstromen?

Een overgrote meerderheid stemde op handelsakkoorden terwijl productiestandaarden en valuta nauwelijks aanhangers hadden.

Geert Laureys, had voor handelsakkoorden gestemd omdat ze zeer belangrijk zijn voor eieren om de EU markt af te schermen, wat vrij goed lukt dank zij deze akkoorden. Maar anderzijds stelt hij vast dat eieren uit Oekraïne, ondanks ze aan vele lagere standaarden voldoen, toch vrij vlot toegang krijgen tot de

Pluimveeseminarie

EU. Spreker Van Oers was dan weer verbaasd dat productie-standaarden zo laag aangegeven worden omdat de EU best exportmogelijkheden heeft, maar door extreem hoge productiestandaarden veel kansen verspeeld. Moderator Jacques Van Outryve had het meer begrepen op valutaschommelingen en gaf als voorbeeld dat er schepen van koers veranderen op de oceaan als de wisselkoers sterk verandert. **Eric Van Meervenne** verklaarde de lage score voor valuta omdat dit voor de individuele pluimveehouder te ver van zijn bed staat.

Besluit

De Agri-dagen en dit seminarie werden nog een 14tal dagen voor de lock-down georganiseerd. De antwoorden moeten dan ook in deze context gezien worden.

De deelname van deze 5 'bedrijfsleiders' was zeker een meerwaarde en gaf de circa 100 aanwezigen voldoende stof om na te praten tijdens de uitgebreide receptie volgend op het seminarie. Niemand dacht op dat ogenblik dat dit de zowat laatste bijeenkomst in maanden zou zijn van de sector.

Industriestraat 13
8755 Ruisselede
0473 71 46 37
info@labovvk.be
www.labovvk.be

Monstername en analyse van dierlijke mest.

Hyvarki
Bedrijfshygiëne

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

The best results!

Van Gent Nest

voor vleeskuikenouderdieren

- Laagste percentage grondeieren
- Eenvoud en hoge kwaliteit
- Beschikbaar met hardhouten en kunststof roosters

Voor meer informatie: www.vencomaticgroup.com

Agro Supply – Prinzen – Vencomatic

Antwerpse familie Smolderen schreef in Bokrijk pluimveegegeschiedenis

tekst en beeld: Clem Reynders, Jan Zoons en familiearchief Smolderen

Tussen 1928 en eind van de jaren zestig van de vorige eeuw baatte de Antwerpse familie Smolderen in het Limburgse Bokrijk een model pluimveebedrijf uit; een selectiebedrijf dat actief was in de leg- en vleessector en dat pluimveehouders voorzag van poeljen en kuikens.

Het bedrijf Smolderen was halfweg de jaren vijftig, samen met 5 collega's, invoerder van de witte leghorn van het Amerikaans bedrijf Max Brender. Max Brender bezocht in 1957 de zes selectiebedrijven die toen, stuk voor stuk, model stonden voor de eerste grootschalige aanpak in de Vlaamse pluimveehouderij.

We brengen vandaag het verhaal van de pluimveefokkerij Smolderen; een bedrijf dat jarenlang model stond voor vernieuwing in de sector.

Nostalgie

Er was een dubbele aanleiding voor dit artikel. In de eerste plaats de coronacrisis. Door de beperkte mobiliteit en de moeilijkheid om als journalist contacten te leggen groeide het idee om eventueel iets te brengen over ons pluimveeverleden. En dan kom ik bij de tweede aanleiding: pure

Alfons Smolderen (rechts) mocht in 1957 de toen bekende Amerikaanse fokker Max Brender uitgebreid ontvangen. Bemerkt het vertrouwd beeld uit de jaren vijftig, met witte kippen in open lucht.

nostalgie. Als kind kwam ik in de jaren vijftig vaak in het provinciaal domein van Bokrijk. Bij ieder bezoek keek ik geboeid naar een groot pluimveebedrijf dat langs de toegangsweg naar het provinciaal domein lag. Duizenden kippen liepen daar in de vrije natuur rond. Jaren was dit bedrijf het landmerk telkens we een bezoek aan Bokrijk brachten. Eind van de jaren zestig werd de uitbating stopgezet. Via de plaatselijke heemkundige kring en hun tijdschrift "Bokkesprongen" kwam ik op het spoor van dit toch wel merkwaardig en vooral baanbrekend pluimveebedrijf.

Jozef Smolderen

Maar eerst een stukje geschiedenis. Het provinciaal domein van Bokrijk, zoals we dat vandaag kennen met zijn openluchtmuseum, was tot 1938 eigendom van de Belgische Boerenbond die op het domein talrijke landbouwactiviteiten organiseerde.

In 1928, vlak voor de grote recessie en de beurscrash in New York, verkaste Jozef Smolderen (1876-1944) van Emblem (bij Lier) naar het Limburgse Bokrijk om er de kippenkwekerij Smolderen op te richten. Jozef was een bekende in de pluimvee-

Vereniging van Belgische Selekteurs van Brender's W.L.
Vereniging zonder winstgevend doel (Staatsblad van 14 april 1956)

Lijst van de leden die behoren tot de Vereniging en over wier bedrijf op de volgende bladzijden enkele gegevens verschijnen naar aanleiding van het bezoek dat hun door de h. Max Brender werd gebracht:

H. & J. VAN KESTEREN Viaat 8 Halle-bij-Zandhoven Tel. Schilder 79.00.63	Edg. BALBAERT Krekelberg 36 Hoovenen-Antwerpen Tel. Kapellen 74.22.85	Alf. SMOLDEREN Bokrijk Post Winterslag Tel. Hasselt 233.44	Joz. HOFFBAUER Gewaai 53 Zutendaal (Limburg) Tel. Lanaken 209
Mevr. Wwe J. VERTONGEN Ekeel 39 Horentals Tel. Horentals 582	Jan VAN DER STEEN & KINDEREN Heidestraat 47 Kapellen Tel. Kapellen 74.23.98	Ad. VANNESTE-VANDEWALLE Heirweg 78 Beveren-Roeselare Tel. Ardooie 170	

Zonder dit vleugelmerk geen echte Brender W. L.

(Wettig gedeponeerd onder n° 16431)

De h. Max Brender erkent alleen de selekteurs die hierboven vermeld staan en heeft een kontrakt met hen om geen enkel broedsel of kuiken buiten hen naar België of naar het land waarvoor ze de alleenverkoop hebben te zenden. Alleen deze personen mogen het officieel Brender-merk gebruiken en zij alleen mogen en kunnen echte Brender-kuikens afleveren voorzien van het wettig gedeponeerde vleugelmerk.

De Vereniging verkreeg het recht op alleenverkoop voor België, Belgisch Kongo, Frankrijk, Luxemburg en Nederland.

De officiële verkooprij van de echte Brender's Witte Leghorns zondag-poelekuikens, voorzien van het wettig gedeponeerde vleugelmerk werd vastgesteld op 26.— F.

Brender werkte samen met 6 Belgische fokbedrijven. Sommige namen klinken vandaag nog altijd heel bekend.

sector. Een bedrijfsleider die zich voor honderd procent op de pluimvee sector wilde toeleveren. Hij deed dat in verschillende stappen. Na de eerste wereldoorlog runde hij in Berlaar een gemengd bedrijf waarop de pluimveehouderij als tak goed vertegenwoordigd was. Door de verdere specialisatie richting pluimveehouderij werd het bedrijf te klein en werd er uitgeweken naar Emblem waar op een 5 ha groot terrein de klemtoon nog meer op de pluimveehouderij werd gelegd. Met een primitieve broedmachine op petroleum konden de eieren uitgebroed worden. Maar toen ook dit bedrijf te klein werd moest er uitgekeken worden naar een nieuwe locatie en die werd uiteindelijk gevonden in Bokrijk waar de familie over een perceel van 13 ha kon beschikken.

Het terrein moest eerst gesaneerd worden. Bomen gingen tegen de vlakke om plaats te maken voor een woonhuis en bedrijfsgebouwen. Al in 1928 kon het eerste broedseizoen starten met twee broedmachines; één exemplaar op petroleum en een tweede machine die verwarmd met warm water. Totale capaciteit: 5.200 eieren.

Sterke uitbreiding

Jozef Smolderen zag het groot. In 1930 werd de eerste Mammouth broedmachine geïnstalleerd. Nog later kwamen daar Secura-broedmachines bij; een moderne elektrische machine uitgerust met een automatisch keersysteem en voorzien van een alarm. De broedcapaciteit steeg naar 46.000 eieren. Na de oorlog groeide de broedcapaciteit in trappen van, 63.000 naar 90.000 stuks.

Eén van de werknemers van het selectiebedrijf Smolders haalt een kip uit het valnest en noteert de gegevens.

Leghennen en vleeskippen

Jozef Smolderen was in hart en nieren een pluimveefokker. Zo koos hij op zijn bedrijf voor de Minorca voor de leg en voor de Mechelse koekoek voor de vleeskippen. Hij had ook een technische knobbel. Op zijn bedrijf ontwikkelde hij "valnesten". De kip kon zichzelf tussen twee planken vastzetten. Jozef voorzag iedere kip van een nummerplaatje. Op die manier kon het personeel alle gegevens van iedere kip bijhouden.

Ook Boerenbond had een aandeel in de kweekprogramma's. Zo werd de kaart van het Brakelhoen getrokken. De technische resultaten waren zeer belovend waarbij vooral de langere legtijd – plus twee maanden – opviel. Maar door inteelt en een te kleinschalige aanpak werd dit project uiteindelijk verlaten om over te schakelen op de witte leghorn uit Nederland. Door een aantal sanitaire ingrepen slaagde het bedrijf er in om vlak voor de uitbraak van wereldoorlog II de grootste en zwaarste eieren te leveren op de eiverveiling van Hasselt, indertijd vlak bij het centrum gelegen langs de Koningin Astridlaan. Later verhuisde die afdeling naar Berbroek waar Aveve ooit het grootste eiverwerkend bedrijf in ons land uitbaatte. Rond 1930 was er hokruimte voor 5.000 legkippen plus een opkweek voor 8.000 kuikens. Om de klanten optimaal te be-

dienen werd een auto en een bestelwagen aangekocht. In 1938 werd een andere nieuwigheid geïntroduceerd. Smolderen schakelde over het op het zelf mengen van voeders.

De tweede wereldoorlog betekende een rem op de activiteiten. De beste bloedlijnen konden niettemin bewaard worden. Voor de vernieuwing van de pluimveestapel werden "stamboomhokjes" geplaatst van 2,50 bij 2,50 meter. In ieder hok beschikte een haan over 20 kippen.

In 1944 werd de Mechelse koekoek gekruist met de witte leghorn met uitstekende resultaten.

Zoon Alfons zet traditie verder

In 1944 overlijdt Jozef Smolderen. Het bedrijf wordt verder gezet door zoon Alfons en zijn echtgenote Catharine Vermeulen en zijn moeder, Helena Corbeels.

Door de introductie van gemakkelijk verplaatsbare en demonteerbare koloniehokjes van 2x1 meter werd een nieuw tijdperk ingeluid. De poeljen konden vanaf de leeftijd van 7 weken vrijelijk in openlucht scharrelen. Het project kreeg steun en interesse van het Ministerie van Landbouw. De koloniehokken werden geleidelijk verbeterd. Op zeker ogenblik stonden er op een oppervlakte van 3 ha 50 hokken.

In 1949 duikt, zeker voor oudere pluimveehouders, een nieuw bekend ras op: RIR (Rhode Island Red). "Omdat op zeker ogenblik," vertelt Hugo Smolderen, de

zoon van Alfons, "heel België vol zat met onze rassen werd overgeschakeld op Amerikaanse rassen." In 1955 worden volgende rassen geïntroduceerd: Babcock, Parmentier (RIR) en Max Brender.

Smolderen is ook actief in de export met regelmatige leveringen naar Luxemburg. Er waren zelfs vliegtuigtransporten naar onze toenmalige Congoese kolonie.

Het seksen van de kuikens gebeurt aanvankelijk door Japanners (Hobo) maar geleidelijk namen de medewerkers, dankzij aangepaste apparatuur, dit werk over.

In een folder over de vereniging van de Belgische selecteurs van Brender's WL vinden we naast Alfons Smolderen ook de namen van de families Van Kesteren (Halle-bij-Zandhoven), Edgard Balbaert (Hoevenen), Jozef Hoffbauer (Zutendaal), weduwe Vertongen (Herentals), Jan Van Der Steen en kinderen (Kapellen) en A. Van neste-Vandewalle (Beveren-Roeselare).

Alfons, en ook zijn collega's die voor Max Brender werkten, kreeg in 1957 bezoek van de big boss himself. Brender was vol bewondering over het bedrijf en vooral over de aanpak die met Amerikaanse normen kon vergeleken worden. Op een oppervlakte van 13 ha telde het bedrijf 2.000 vierkante meter hokoppervlakte waar 6.000 volwassen dieren de gepaste verzorging kregen en waar duizenden jonge dieren in koloniehokjes werden opgefokt.

In 1957 kwam er op het bedrijf nog een nieuwe stal voor 2.000 kippen, voorzien

van een silo met een inhoud van 5 ton.
Het einde, eind de jaren 60

Alfons Smolderen had twee zonen die uiteindelijk hun eigen weg gingen. Zoon Hugo, die landbouwonderwijs volgde in Sint-Truiden bij de legendarische "broeder Louis", maakte een rijk gestoffeerd eindwerk over het ouderlijk bedrijf.

"In de bloeiperiode van ons bedrijf," vertelt Hugo, "telden we 17 medewerkers en 2 bedienden. Op het einde van de jaren zestig ging het minder goed met het bedrijf. Er waren ook teveel selectiebedrijven; te veel concurrentie."

Het bedrijf ondervond de weerslag van de eiercrisis in Europa. Na het vertrek van de twee zoons werd de uitbating nog een tijd binnen de familie verder gezet. Eind van de jaren zestig viel het doek over het eens zo bloeiend selectiebedrijf Smolderen. Slechts enkele bouwkundige restanten herinneren aan het fiere, baanbrekend bedrijf dat in de beginjaren van de professionele ontwikkeling van onze Vlaamse pluimveehouderij gedurende vele decennia een belangrijke rol had gespeeld.

Wekelijks 10 eieren bovenop het loon

Jan Zoons, kroniekschrijver van het plaatselijke heemkundig tijdschrift "Bokkesprongen" had enkele jaren geleden gesprekken met ex-medewerkers van het bedrijf. Die getuigden allemaal over de aangename omgang met de familie Smolderen en de fijne werksfeer.

Iedere week kregen de medewerkers – afhankelijk van het seizoen 6 tot 10 werkkrachten – keurig op tijd hun loon uitbetaald. Daarnaast waren er ook voordelen in natura: iedere werknemer kreeg wekelijks 10 eieren bovenop het loonbriefje.

Veel informatie over het bedrijf Smolderen komt via het eindwerk van Hugo Smolderen die in 1957 afstudeerde aan de tuinbouwschool van Sint-Truiden.

Van het eens zo fiere bedrijf pioniersbedrijf Smolderen blijven enkel nog wat vervallen restanten over in.

Voor de realisatie van deze bijdrage bedanken we dan ook uitdrukkelijk Jan Zoons (tijdschrift Bokkesprongen) en Hugo Smolderen.

Algen als alternatieve eiwitbron in pluimveevoeders?

tekst en beeld: Karolien Langendries (PLUIMVEELOKET) – Marta Lourenço, Johan De Boever, Johan Robbens, Louise Pauwels (ILVO)

Om de huidige consumptietrends voor een steeds groeiende wereldbevolking aan te kunnen houden moet er tegen 2050 wereldwijd 50 tot 70% meer voedsel geproduceerd worden. Klassiek wordt hierbij onmiddellijk gedacht aan een teelt op land, maar waarom niet eens kijken wat mogelijk is in (zee)water? Het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) onderzoekt samen met de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) en 9 andere Europese partners de mogelijkheden van algenproductie voor voeding. Dat de reststromen mogelijk verwerkt zouden kunnen worden in pluimveevoeders is een bijkomend voordeel.

Onderbenutte bron

Zo'n 70% van het aardoppervlak is bedekt met zout water, maar dat blijft – vooral in Europa – een grotendeels onbenutte hulpbron voor voedsel. Mariene voedselproductie heeft nochtans een zeer

groot potentieel: het neemt geen extra landruimte in en verbruikt geen zoet water; twee steeds schaarser wordende hulpbronnen. De moeite waard om deze piste te bestuderen!

Europa loopt achter

Wereldwijd wordt jaarlijks meer dan 30 miljoen ton algen geproduceerd. Europa produceert hier echter maar 1% van. In Europa worden algen nog steeds minder geassocieerd met humane consumptie, maar eerder met (bio)brandstoffen, meststoffen of voeders. De cijfers liegen er ook niet om: slechts 9% van de geoogste Europese algen wordt gebruikt voor voedseltoepassingen, terwijl dit globaal gezien om ca. 90% gaat. Europa kan hier dus zeker nog een tandje bijsteken. Vooral het feit dat de geïmporteerde Aziatische algen vaak niet voldoen aan de strenge Europese voedselveiligheidsnormen opent perspectieven voor een eigen Europese algenkweek. Doel is om dit ook op een duurzame manier uit te voeren, met respect voor de reeds bestaande ecosystemen. Momenteel laten veel Europese landen nog de wildpluk toe van algen in hun waters. Deze worden daarna niet vervangen, wat moeilijk duurzaam te noemen is. Hoog tijd dus om ons in onze contreien op een (duurzame) algenkweek toe te leggen!

Bij het verwerken van algen voor humane consumptie komen rest- of afvalstromen vrij. In het project ValgOrize wordt nagegaan of deze verwerkt kunnen worden door leghennen of vleeskippen (bemerkt de groenere kleur van het voeder met algen tijdens de verteringsproef).

ValgOrize-project

Dat vonden ook de 11 Europese partners van het Interreg 2 Zee-en-project "ValgOrize", dat in 2019 gelanceerd werd. Partners uit België (ILVO en VITO), Nederland, Frankrijk en Groot-Brittannië gaan in dit project op zoek naar een duurzame manier om zeewier en microalgen te kweken, geschikt voor humane consumptie. Daarbij moet zeker de nodige aandacht besteed worden aan een constante kwaliteit en een aantrekkelijk smakenpallet. Dit zijn twee onontbeerlijke voorwaarden waaraan moet voldaan zijn vooraleer de verwerkende industrie de inmenging van deze producten zal overwegen

Soorten algen

Er zijn zeer veel soorten algen. Een eerste onderscheid kan gebeuren naargelang grootte en kleur. Macroalgen zijn organismen die met het blote oog waargenomen kunnen worden. Ze zijn meercellig en doen aan fotosynthese. Er bestaan groene, rode en bruine macroalgen. Microalgen zijn ook fotosynthetiserende organismen, maar zijn eencellig en kunnen enkel onder de microscoop waargenomen worden.

Alternatieve eiwitbron

Algen hebben een interessante nutritionele samenstelling. "Als je de samenstelling van bepaalde soorten microalgen vergelijkt met die van conventionele voedingsmiddelen (tabel 1), zie je dat de eiwit-, koolhydraat- en vetgehaltes van algen vergelijkbaar, zo niet beter zijn", merkt Johan Robbens, ILVO-projectcoördinator van ValgOrize, op. "Dit geldt ook voor de aminozuurgehalten. Algen vertonen dus veelbelovende kwaliteiten als alternatieve eiwitbron".

Bijkomende voordelen

Naast eiwit beschikken algen nog over andere eigenschappen. Uit diverse onderzoeken blijkt dat algen een antibacteriële, een antivirale en/of een antioxidatieve werking kunnen hebben. Sommige microalgen zijn rijk aan omega-3-vetzuren en kunnen ook vitamines (vooral C en E) en/of pigmenten als chlorofyl en carotenoiden bevatten.

Waarom dan nu nog niet meer algen?

Met al deze voordelen is het vreemd dat Europa nog geen algen kweekt op een commercieel niveau. "Dit komt doordat er nog een aantal knelpunten zijn", weet Robbens. "Zo gaat de kweek nog steeds gepaard met hoge kosten. Daarnaast verwacht de voedselverwerkende industrie een product met een constante kwaliteit en stabiele productie. De kwaliteit van de algen varieert echter nogal sterk tijdens het seizoen en is ook zeer afhankelijk van het geografische kweekgebied. Aan dat knelpunt moet dus nog verder gesleuteld worden. Ook binnen het ValgOrize-project werden we al met dit probleem geconfronteerd. Het is dus zéér belangrijk om de samenstelling van het aangeleverde product in detail te analyseren vooraleer het verder te verwerken."

Volwaardig product

Om ingemengd te kunnen worden in humane voeding zijn bovendien smaak, textuur, kleur en geur van belang. Momenteel heb

Bron	ruw eiwit	koolhydraten	vetten
Sojabonen	37	30	20
Mais	10	85	4
Tarwe	14	84	2
<i>Anabaena cylindrical</i>	43-56	25-30	4-7
<i>Arthrospira maxima (Spirulina)</i>	60-71	13-16	6-7
<i>Chlorella vulgaris</i>	51-58	12-16	14-22
<i>Spirogyra sp.</i>	6-20	33-64	11-21
<i>Synechococcus sp.</i>	73	15	11

Tabel 1: Nutriëntensamenstelling van conventionele en diverse algen (% DS) (Bron: Lum et al., 2013). De eiwit-, koolhydraat- en vetgehaltes van deze algen zijn vergelijkbaar (zo niet beter) met deze van de conventionele voedingsmiddelen.

Algen bieden vele nutritionele voordelen maar worden in Europa nog niet commercieel gekweekt. Knelpunten als hoge kosten maar vooral een constante samenstelling moeten geoptimaliseerd worden.

je bij algen vaak nog een groene kleur en een lichte visgeur. Na verwerking blijft een poederachtige substantie over. In ValgOrize besteedt men de nodige aandacht aan deze eigenschappen. Zo heeft ILVO een heus professioneel smaakpanel opgeleid om de gewenste smaak- en vormelijke vereisten te behalen. Het doel van dit project is om te komen tot een volwaardig product, geschikt voor de humane consumptie.

'Zero waste'

De verwerking van deze algen tot dat volwaardig product zal ook aanleiding geven tot rest- of afvalstromen. In het kader van de steeds belangrijker wordende 'circulaire economie' of het 'zero waste' ('geen afval')-verhaal zal getracht worden om deze reststromen verder te verwerken zodat niets verloren gaat. In het ValgOrize-project zal specifiek onderzocht worden of deze reststromen in pluimveevoeder ingemengd kunnen worden en zoja om welke reststromen het precies gaat, hoeveel en met welk functioneel (al dan niet) extra effect. Bij ILVO voeren de

onderzoekers hiervoor verterings- en prestatieproeven uit bij zowel leghennen als vleeskippen. Eerdere internationale studies toonden reeds positieve effecten aan bij het inmengen van algen in pluimveevoeding.

Voordelen pluimvee

Algen kunnen bij pluimvee als gedeeltelijke vervanger voor de conventionele eiwitbronnen gebruikt worden. Bepaalde studies adviseren een maximum aandeel van 10%. ILVO doet onderzoek naar de nutritionele waarde en het optimale inmengpercentage van algen in het pluimveevoeder. "Te hoge concentraties aan zouten of mineralen zouden op langere termijn nadelige effecten kunnen veroorzaken zoals een ongunstigere voederconversie en een afnemende eiwit- en energie-efficiëntie," aldus Marta Lourenço, pluimvee-onderzoeker bij ILVO. "In diverse pluimveestudies werd ook een verbeterde immuunrespons waargenomen, maar dit is niet bij alle algen het geval en hangt af van het verwerkingsproces en het inmengpercentage". Al deze kanttekeningen duiden op het belang van dit en verder onderzoek.

Effecten op eidooier

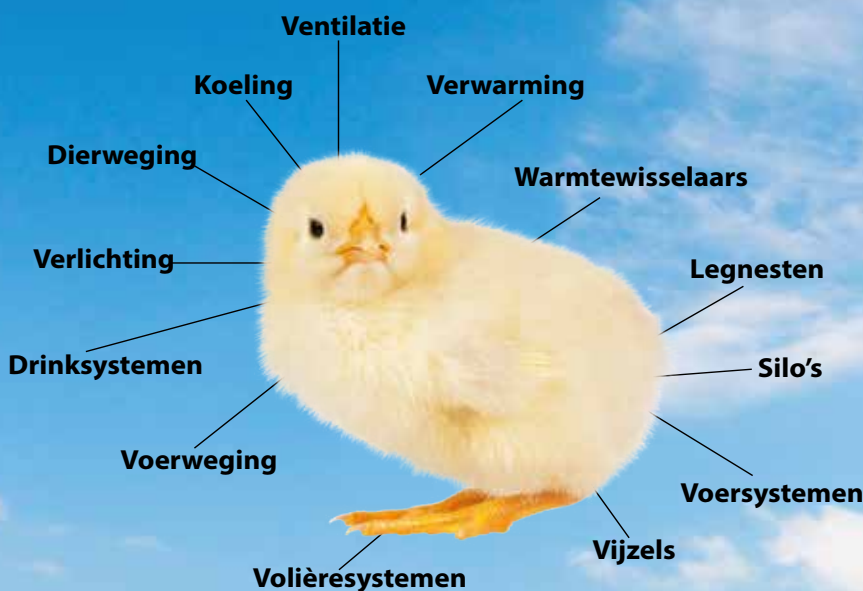
Sommige microalgen bevatten omega 3-vetzuren waardoor men via inmenging in het pluimveevoeder kan proberen om 'omega-eieren' te produceren. Microalgen bevatten ook vaak

pigmenten die een invloed kunnen hebben op de dooierkleur. Sommige macroalgen zijn rijk aan vitamine A en kunnen ook de dooierkleur verbeteren. "Ook bij dergelijke toepassingen dient men eerst te zoeken naar de meest geschikte algen, de verwerkingsprocedure en het inmengpercentage in het voeder", benadrukt Johan De Boever, expert voederwaardering bij ILVO.

Besluit

ValgOrize wil de Europese productie van algen, bestemd voor menselijke consumptie, stimuleren. Uitdagingen daarbij zijn o.a. een aanvaardbaar smakenpallet en een constante kwaliteit. Bij de verwerking van de algen voor humane consumptie zullen nevenstromen vrijkomen. In het kader van 'circulaire economie' en 'zero waste' zal men trachten deze reststromen te verwerken, bvb. door deze in te mengen in pluimveevoeding. Eerdere studies toonden veelbelovende resultaten. Kanttekening hierbij is dat men ook hier dient te streven naar een constante samenstelling. Het inmengpercentage en de effecten zullen sterk afhangen van de gebruikte algen en van het verwerkingsproces om deze geschikt te maken als voeder. Een grondige analyse van het restproduct vooraleer gestart wordt met het inmengen in pluimveevoeding is onontbeerlijk.

Complete inrichting voor uw pluimveestal

PVS Electromatic – Lichtervelde

Frederik Roelens -0474 05 75 11
frederik@pvs-pvs.com

PVS Oost – Dessel

Joost de Haas – 0493 10 03 53
joost@pvs-pvs.com

PVS Tivertec – Watervliet

Thomas Verstrynghe – 0473 75 01 89
thomas@pvs-pvs.com
Vincent Verstrynghe – 0473 87 74 32
vincent@pvs-pvs.com

P.V.S.

PLUIMVEE VARKENS SERVICE
www.pvs-pvs.com

www.skov.com

Omdat klimaat belangrijk is!

Advocate wordt nieuwe directeur Boeren op een Kruispunt

Advocate Els Verté wordt vanaf 1 september de nieuwe directeur van de vzw Boeren op een Kruispunt. Door haar opleiding, dagdagelijkse praktijkervaring met mensen in moeilijkheden, haar lesgeverscapaciteiten en sociale vaardigheden is ze volgens het bestuur van de vzw de juiste kandidaat voor deze functie.

In februari 2020 nam Boeren op een Kruispunt afscheid van directeur Riccy Focke, die meer dan 13 jaar de organisatie leidde. Els Verté neemt het vanaf september van hem over, dat meldt het bestuur van de vzw in een persbericht. Verté runt haar eigen advocatenkantoor in Gent en ruilt haar job nu in voor de directeursfunctie. "Na 28 jaar was ik toe aan een carrièreswitch. De vacature van directeur bij vzw Boeren op een Kruispunt had meteen mijn interesse gewekt. Bij boeren komt geestelijke problematiek ook vaak samen met economische tegenspoed. Er is altijd meer aan de hand, het is altijd een kluwen."

Verté zegt als West-Vlaamse affiniteit te hebben met de landbouw, al is ze geen boerendochter. "Ik werd in mijn jeugd omringd met boerderijen en mijn vader werkte in de land-

bouwwereld. Dan krijg je het wel voor een stuk mee. Ik trek me het lot van boeren ook aan. Ze doen grote inspanningen maar hebben het vaak niet gemakkelijk."

Maar haar nieuwsgierigheid en leergierigheid zullen er volgens het bestuur voor zorgen dat ze snel de uitdagingen in de sector leert kennen. Ze was namelijk ook 20 jaar schuldbemiddelaar, vertegenwoordiger van de Gentse schuldbemiddelaars bij de rechtbank en AVAS en gaf vormingen bij vzw Steunpunt Mens en Samenleving. In de lokale politiek is ze actief voor CD&V.

Dirk Lips, voorzitter vzw Boeren op een Kruispunt: "We willen van deze gelegenheid gebruikmaken om nogmaals onze waardering en erkentelijkheid uit te spreken voor de jarenlange inzet en de deskundigheid waarmee Riccy Focke sinds de oprichting van de vzw deze opdracht heeft ingevuld. We zijn ervan overtuigd dat we met Els een goede opvolger gevonden hebben." De raad van bestuur kijkt er dan ook naar uit om Els te mogen verwelkomen (Tekst VILT).

In memoriam Ghisleen Tanghe

We vernemen het overlijden op 10 april, ten gevolge een tragisch ongeval, van Ghisleen Tanghe (°1949). Ghisleen Tanghe baatte in Roeselare het gemengd familiebedrijf uit met een braadkippentak.

Ghisleen, was gekend als een doodbrave en goedlachse harde werker en in de pluimveesector worden enkel prachtige herinneringen aan hem toegekend.

Bij deze biedt de redactie haar oprecht medeleven aan de getroffen familie aan.

In memoriam

Toch geen pachtontbinding bij onwettige onderpacht?

tekst: Solange Tastenoye

In de praktijk worden pachtgronden vaak in onderpacht gegeven! Belangrijk is te weten dat indien de landbouwer dit doet zonder toestemming van de eigenaar, deze laatste een pachtontbinding kan vragen en hier vaak gelijk krijgt bij de vrede-rechter. Soms ook niet; dit blijkt uit onderstaand voorbeeld!

Pachtontbinding vragen?

Indien blijkt dat de pachter zich schuldig maakt aan een "onwettige onderpacht" (dit is dus het gepachte goed door verpachten aan een andere landbouwer die geen bevoorrecht familielid is en dit zonder de toestemming van de eigenaar te vragen), dan kan de eigenaar/verpachter op basis van artikel 29 PW de ontbinding vragen van de pachtovereenkomst. De vrederechter kan en zal deze ontbinding uitspreken indien vaststaat dat de onderpacht onwettig is en de verpachter hierdoor schade kan aantonen.

Opgelet: in geval van "seizoenpacht" kan er eveneens sprake zijn van een onwettige onderpacht indien er niet voldaan wordt aan de voorwaarden voor een seizoenpachtovereenkomst.

Indien we naar de rechtspraak kijken dan is het meestal zo dat de vrederechter oordeelt dat de eigenaar bij een onwettige onderpacht niet vrij over zijn goed kan

beschikken en hij hierdoor schade lijdt. Dit is vaak het geval wanneer een gepensioneerde pachter het goed onderverpacht aan iemand anders om er op die manier een financieel voordeel uit te halen. Maar toch zijn er rechters die er een andere visie op na houden. Een voorbeeld volgt.

Een voorbeeld: geen pachtontbinding wegens geen schade van de verpachter!

In een zeer recente zaak was het zo de pachter een seizoenpacht had afgesloten met een tuinbouwer. Maar uit onderzoek van de zaak meende de rechter dat er niet voldaan werd aan de voorwaarden voor een seizoenpacht en dit omdat er aardbeiplanten en nog een paar andere planten werden gekweekt die een tweejarige teelt kennen. Dit was volgens de rechter niet mogelijk binnen een rechtsgeldige seizoenpacht omdat een seizoenpacht beperkt moet blijven tot ten hoogste één jaar!

Volgens de rechter kwam de pachter terecht in een onwettige onderpacht omdat hij geen geldige seizoenpacht had afgesloten en hij geen toestemming had van de eigenaar om het gepachte goed onder te verpachten.

Om deze reden meende de rechter dat op basis van artikel 29 PW de mogelijkheid bestaat dat er een ontbinding van de pachtovereenkomst wordt uitgesproken. Maar vooraleer de rechter een ontbinding uitsprak ging hij na of de verpachter wel degelijk schade had geleden!

De rechter oordeelde dat de tweejarige teelten geen nadeel toebrachten aan de grond zelf en dat het eigendomsrecht van de verpachter/eigenaar niet in het gedrang leek te komen!
Conclusie: de rechter spreekt geen ontbinding van de pachtovereenkomst uit op basis van artikel 29 PW!

Opgepast!

De vraag stelt zich ook vaak of de pachter tijdens een onderpacht zomaar een andere onderpachter kan nemen?
Neen, dit is niet mogelijk!
Artikel 32 van de Pachtwet stelt dat de rechten en verplichtingen die de pachter en de onderpachter tegenover elkaar hebben, geregeld worden door de Pachtwet, behalve wat de duurtijd betreft.

Concreet betekent dit dat er tussen de pachter en de onderpachter dezelfde rechten en verplichtingen van toepassing zijn als tussen een verpachter-eigenaar en zijn pachter. Alleen de duurtijd van de onderpacht is verschillend ten opzichte van een gewone pacht. Zo zal de onderpacht automatisch een einde nemen indien de hoofdpacht wordt beëindigd.

Hieruit volgt dat de hoofdpachter niet zomaar een einde kan maken aan de onderpacht. Hij kan dit alleen doen in de gevallen opgesomd in de Pachtwet (bv. Bij opzeg voor eigen gebruik). Hij kan zijn onderpachter niet zomaar opzeggen omdat bijvoorbeeld een andere landbouwer een betere kandidaat blijkt te zijn! Dit is geen geldige opzegreden!

Belangrijke opmerking:

De vraag kan gesteld worden wat er gebeurt indien de verpachter weigert om zijn toestemming te geven voor een onderpacht ?

Welnu, men kan de eigenaar/verpachter niet verplichten hiertoe zijn toestemming te geven, hij moet zelfs geen reden aanhalen waarom hij zijn toestemming niet geeft.

Bovendien kan de pachter zich ook niet tot de rechter wenden om van hem de nodige toestemming te krijgen voor een onderpacht ; alleen de verpachter kan zijn toestemming geven. De rechter kan niet in de plaats van de verpachter treden!

Solange Tastenoye.
www.solangetastenoye.be

GRATIS juridisch advies voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Elke werkdag van 8u30 tot 17u.

TE KOOP EN TE KOOP GEVRAAGD:
Pluimveebedrijven en NERD's

0475.555834 - info@agrovastgoed.be - www.agrovastgoed.be

WIJ ZOEKEN
PARTNER IN PLUIMVEE

We hebben een afzetcontract met een Belgische retailer, die voor minimaal 5 jaar gegarandeerd alle eieren afneemt.

- Heb je hart voor duurzaamheid?
- Heb je oog voor dierenwelzijn?
- Sta je open voor innovatie, en heb je ambitie?

Mail dan ruud@kipster.nl

HET „SPECHT VARIA PLUS“ SYSTEEM

Het Specht Varia Plus Systeem is het resultaat van meer dan tientallen jaren ervaring.

Meer ruimte per kip voldoet aan de eisen voor het dierenwelzijn.

Uitstekend overzicht zowel onder de installatie als ook op de verschillende etages.

Voer, water, rustzones en nesten op elke etage beschikbaar.

De nesten aan de buitenkant vergemakkelijken een goede controle.

Met behulp van de kantelbare bodem kunnen de nesten automatisch worden gesloten.

Op de brede eierbanden hebben de eieren voldoende ruimte.

Extra zitstokken boven op de installatie.

Extra niveau boven de nesten mogelijk.

Direct van de producent. Eigen productie sinds 1961.

Profiteer van onze ervaring.

Ten Elsen
GmbH & Co. KG

D-47665 Sonsbeck/Germany
Dassendaler Weg 13
Telefon +49 (0) 2838 912-0
Fax: +49 (0) 2838 2791
www.specht-tenelsen.de
info@specht-tenelsen.de

Hans Theo Ten Elsen
GSM: +49.173-8 79 65 82

Fossil Shield toegelaten als biocide voor het bestrijden van de vogelmijt

Sedert eind april heeft het FOD, het ministerie voor Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, de toelating verleend om Fossil Shield als biocide in te zetten als acaricide in professionele kippenhouderijen ter bestrijding van de vogelmijt. Fossil Shield is een water

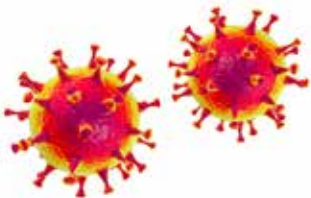
emulgeerbaar poeder dat bestaat uit synthetisch silicium dioxide.

“Bij voorkeur wordt het verneveld in de stal voor de opzet van de poeljen en indien nodig kunnen herhaalbehandelingen uitgevoerd worden tijdens de legperiode”, volgens Christiaan Daem die dit Duitse product verdeelt in de België en Frankrijk.

Er is geen wachttermijn opgegeven in de toelating.

Veehouders nuchter over corona maar nemen wel maatregelen

Uit een enquête door MS Schippers bij veehouders in Nederland, België en Duitsland blijkt dat ook veehouders bijkomende maatregelen nemen. Net als de hele maatschappij, wordt ook de veehouderij getroffen door het coronavirus. Juist in deze sector is er volop ervaring met gezondheid en bioveiligheid. Toch geeft 83% van de bevroegden aan in meer of mindere mate strengere hygiënemaatregelen

dan normaal te nemen. Zo zegt 40% grote veranderingen door te voeren.

Verder is bij ruim 80% van de veehouders in de drie landen het onlinegedrag veranderd. Dat betekent meer digitaal bestellen en informatie verkrijgen. Slechts 20% zegt dat corona geen gevolgen heeft voor hun internetgebruik. Verder geeft 38% van de veehouders aan, in meer of mindere mate problemen met personeel te ondervinden. Circa 85% van de veehouders verwacht problemen met het verkopen van goederen/dieren aan klanten als gevolg van de coronacrisis.

Uit de enquête komt naar voren dat ondernemers de crisis serieus nemen, waar nodig maatregelen nemen, maar zich niet gek laten maken. Opmerkingen als 'blijf op het erf', 'doe meer online' en 'houd de moed erin' worden wel veelvuldig gedeeld. Sommige deelnemers bekijken het van de andere kant en genieten van de rust; geen controleurs of onverwacht bezoek.

VDL Agrotech zet eerste stappen in voermachines voor insecten

De interesse vanuit de markt naar insecten voor food (humane voeding), maar vooral voor feed (diervoeding) neemt toe. Voor diervoeding is er o.a. een vraag naar levende larven voor de pluimveesector en insectenolie voor het biggen- en kalkoenvoer. Insecten zijn een goed alternatief, ze hebben een hoog gehalte aan eiwit. Insecten kunnen gekweekt worden op reststromen uit de voedselketen. De insectenkweek draagt bij aan een duurzame veehouderij.

Het voeren van insecten is arbeidsintensief, aangezien dit nu in de meeste gevallen handmatig gedaan wordt. Om hogere productievolumes te kunnen bereiken en de kostprijs aantrekkelijk te houden, is mechanisering en automatisering noodzakelijk. Om aan de toenemende vraag te kunnen voldoen is opschaling van de productiecapaciteit noodzakelijk.

In januari jl. is Tim van Heertum gestart als project engineer bij VDL Agrotech voornamelijk op het ontwikkelen van voermachines voor insecten. VDL Agrotech is gespecialiseerd in de ontwikkeling van op maat gemaakte voermachines voor varkens en pluimvee. Deze kennis zal nu gebruikt worden voor de insectenmarkt.

Levenswijze

Soms maken mensen wel eens de opmerking dat je niet leeft om te werken maar werkt om te leven. Ik zie dat anders. Mijn werk is mijn leven. Het boerenleven is een 'way of living' die moeilijk uit te leggen valt aan buitenstaanders. Je denkt al eens terug aan die tijden dat je hoogzwanger met weeën nog dat laatste rondje door je kippen maakte en een paar uur later je kind in je armen hield. Je denkt al eens terug aan de tijd dat je na het werk in de stallen nog uren aan je zelf gebouwde huis of je nieuwe stallen bezig was terwijl je ook nog drie kleine kinderen groot te brengen had. En toch... je doet het allemaal. Zonder klagen of zagen. Het is je leven. Ook als de eerste lammetjes tijdens de oudejaarsfondue geboren worden, trek je je zondagse kleren uit om de eerste hulp te gaan bieden.

Als je niet 200 % achter dit leven staat, dan hou je het beslist niet vol. Je werk bepaalt mee je (gezins)leven. Hobby's heb ik niet, dan steek ik mijn tijd liever in de sociale media. Op de sociale media laat ik graag zien wat wij en onze telers en boeren, die onze automaten beleveren, dagdagelijks doen. Dat consumenten weten hoeveel werk en passie er achter het eitje, de bloemkool of aardbei zit. Wat ik daarmee wil bereiken is een beetje waardering voor wat we doen en wat we ervoor opzij zetten.

Een beetje waardering ook in de vorm van een eerlijke prijs voor onze producten. Het kan toch niet te veel gevraagd zijn om een correcte prijs te noteren voor de producenten van je te verhandelen product? Mijn inziens een vorm van respect.

Hopelijk zien we die waardering ook terug in de prijsnoteringen van onze met passie geproduceerde producten.

Mariëlle Smits Schalk

Legkippenhoudster

NCD op braadkippenbedrijf in Noord-Macedonië

Op een braadkippenbedrijf (15.000 kuikens) in Noord-Macedonië nabij Skopje, waar hoge sterfte zich voordeed (80%), werd vorige maand Newcastle disease (NCD) ofwel **pseudovogelpest** vastgesteld. Volgens de mededeling waren de kuikens ingeënt tegen NCD en dacht men eerst aan mycoplasma. Maar de uitgevoerde testen wezen duidelijk op NCD, hierin gevolgd door het Europees referentielabo. Bij een werknemer van dit bedrijf werd eveneens dit virus thuis bij zijn 27 kippen aangetroffen. De oorzaak van de uitbraak is onbekend. Maar na de vaststelling van NCD, zijn de dieren en dierlijke producten vernietigd, zijn beschermingszones ingesteld en werd een screening op bedrijven in de omgeving uitgevoerd. Voorlopig zijn geen bijkomende besmettingen gemeld. Twee jaar terug hadden we in ons land ook een NCD besmettingsgolf. Deze vond voornamelijk bij hobbypluimveehouders plaats maar ook een 3tal professionele bedrijven werden getroffen. (LM).

Tornado's richten ravage aan op pluimveebedrijven in de staat Mississippi

Op 12 april raasde een storm en tornado's over de staat Mississippi (USA) die niet alleen het leven kostte aan 12 personen maar eveneens zware schade toebrengt aan een 90tal pluimveestallen en een zestal moederdierbedrijven. Vele ervan zijn volledig verwoest.

Niet alle stallen waren bezet maar er wordt ingeschat dat 1,5 miljoen vleeskippen hierdoor gesneuveld zijn of moeten verplaatst worden. Eén van de integraties die zeer zwaar getroffen zijn is Sanderson Farms, met 60 vleeskippenstallen en 6 moederdierstallen.

Van Hunnik B.V.
pluimveehandel

**Altijd de beste
prijs voor al
uw slachtkippen**

www.pluimveehandelvanhunnik.nl info@pluimveehandelvanhunnik.nl

Tel. 0031 - 318 52 73 73 0031 - 6 53 81 85 84

Consument de geslachtsbepaling in het ei laten betalen

De kostprijs van de geslachtsbepaling in het ei is hoog en het legkipkuiken is hierdoor zo'n 5 keer duurder dan normaal; een kost die veel te hoog is om door de pluimveesector gedragen te worden. Deze meerkost van de geslachtsbepaling in het ei door de consumenten - die vragende partij zijn om geen haankuikentjes meer te moeten afdoden - te laten betalen is de doelstelling van de ketenopzet met 'Respeggt' eieren. De **meerprijs van 2 cent per consumptie-ei** van de hennen bekomen na geslachtsbepaling wordt hierdoor integraal naar de consument doorgerekend.

In Duitsland was dit reeds het geval met bepaalde retailers en op de eierverpakkingen is daar duidelijk aangegeven dat het om 'Respeggt' eieren gaat. Om dit nu ook te bewerkstelligen in Nederland is een soort convenant afgesproken tussen broeierij Ter Heerdt, de aanbieder van de geslachtsbepaling (Seleggt) en de retail (Jumbo). Hiermee zal **Ter Heerdt** de eerste Nederlandse broederij zijn die kuikens aanbieden met geslachtsbepaling in het ei om het doden van haantjes van legrassen direct na uitkomst uit het ei overbodig te maken.

AI voorjaarsgolf nog niet ten einde in Europa

Recent heeft **Hongarije** zwaar te kampen met het vogelgriep (AI) virus. Meer dan 60 besmettingshaarden werden door het OIE gemeld in april 2020. Het betreft de H5N8 virus variant. In totaal zouden er hierdoor dik 500.000 stuks pluimvee gestorven of afgemaakt zijn.

Ook in **Bulgarije** kampt men verder met AI. Zo werden 2 nieuwe uitbraken gemeld door het OIE. Dit komt bovenop de 6 meldingen in februari en maart en het totale verlies in Bulgarije komt hiermee in de buurt van 200.000 kippen.

Adverteren in het Pluimvee vakblad, op de vernieuwde website van Pluimvee of in de wekelijkse nieuwsbrief?

Mail naar advertenties@pluimvee.be
of neem contact op met Luc Maertens (+32 498 04 06 91)
of Martijn Chombaere (+32 496 24 49 54)

Covid-19 en de zomer duwen de prijzen in het rood

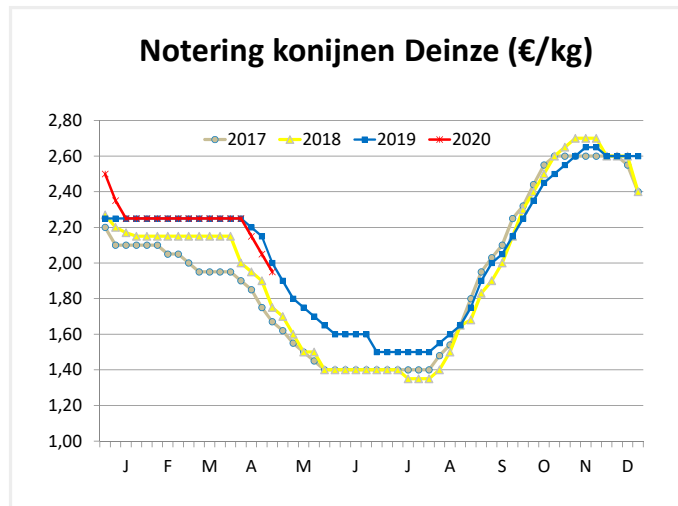
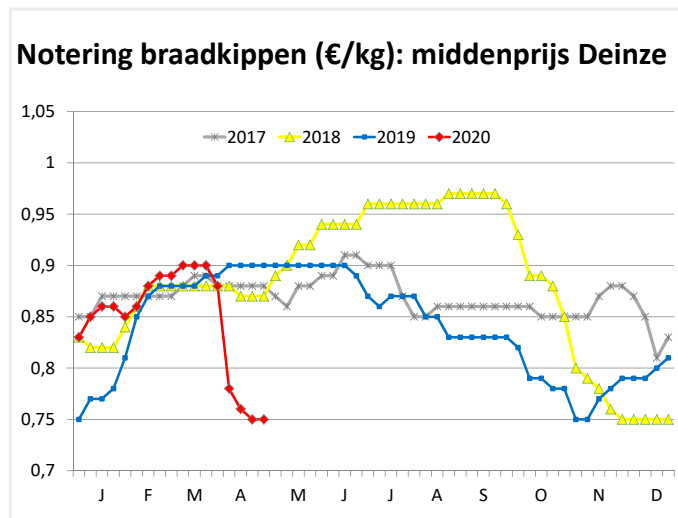
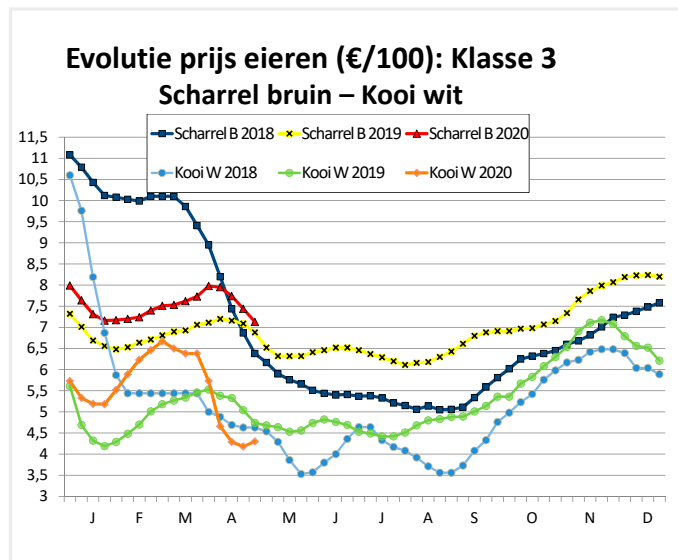
tekst en beeld: Luc Maertens

Van een normale prijsevolutie is omwille van de coronacrisis geen sprake in de post paasperiode, zeker niet wat de industrie-eieren betreft of de prijzen voor vleespluimvee. Eerst het positieve nieuws. De eieren voor overwegend de versmarkt hebben goed de crisis doorstaan. Na Pasen is er wel de jaarlijkse prijsval maar niet zeer uitgesproken. Zo bedraagt de prijs voor de bruinschalige scharreleieren eind april nog meer dan 7 €/100 stuks (klasse 3). Een zeer groot verschil met de verrijkte kooi eieren die een opdoffer van jewelste kregen in april en meer dan 2 €/100 stuks duikelden in prijs. Het zowat stilvallen van de verwerking en industrie deed de aankoop van deze eieren bijna stilvallen. Gelukkig biedt de meimaand perspectieven voor heropstart en de laatste marktdag van april trokken de prijzen terug wat op voor kooi-eieren. Een verder herstel moet mogelijk zijn om het grote verschil met de versmarkt eieren, dat opliep tot liefst 3 €, terug tot normale proporties te herleiden. Maar al bij al, de eiermarkt is in ons land of in de EU niet oververzadigd. Indien de afbouw van de lock-out verder in de goede richting gaat, mag de toekomst voor legkippenhouders toch met het nodige vertrouwen tegemoet gezien worden.

Veel minder rooskleurig is de prijsverwachting op korte en tot middellange termijn voor zowel de braadkippen als de soepkippen. Soepkippen worden voor een groot gedeelte in het buitenland geconsumeerd (o.a. Afrika) of gaan naar de industriële verwerking voor o.a. vol-au-vent. Nu er terug echte grenzen zijn en de grootkeukens gesloten zijn, zijn beide afzetkanalen tot een dieptepunt teruggevallen. Het gevolg laat zich raden, de prijs is gehalveerd voor de zware uitgelegde moederdieren en de uitgelegde legkippen zijn zowat waardeloos.

De oorzaken van de prijsval van de braadkippen zijn reeds uitvoerig in het standpunt van de voorzitter en het commentaarstuk van de beleidsmedewerker van de Landsbond aan bod gekomen. Hier zal de verdere prijsevolutie zeker zeer sterk afhangen van de verdere evolutie van de coronacrisis. Meer speciaal hoe zal de internationale handel zich herpakken en op welke termijn? Want naast het herpakken en aanzwengelen van de binnenlandse consumptie moet de EU uitvoer zich dringend herstellen of anders moet er effectief een duidelijke afbouw van de productie komen om een verdere overproductie te voorkomen. Ondanks de vele sterftegevallen ten gevolge van Covid-19, heeft dit geen of nauwelijks effect op de wereldbevolking en moeten al deze mensen gevoed worden. Daarom laat ons toch hoopvol naar de toekomst kijken. Pluimveevlees kan goedkoop geproduceerd worden en heeft een vrij goed imago. Dus kan het tij vrij snel keren maar eerst moeten er nog grote obstakels afgebouwd worden.

Tenslotte de konijnen. Voorspelbaarheid van de jaarlijkse prijsevolutie is hier zeer groot. Eens de lentezon begint haar warmte af te geven, start de prijsval geleidelijk naar het dieptepunt in juni-juli. Ook hier kan mits productiebeperking, of productieafspraken met de afnemers, geanticipeerd worden en tot een betere rendabiliteit gekomen worden.

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	31.03	7.04	14.04	21.04	28.04	31.03	7.04	14.04	21.04	28.04
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	7,88	6,64	6,21	6,08	6,23	9,18	9,19	9,00	8,73	8,34
Cat 1	6,64	5,40	4,97	4,84	4,99	7,94	7,95	7,76	7,49	7,10
Cat 2	6,18	5,03	4,63	4,51	4,64	7,72	7,74	7,55	7,20	6,82
Cat 3	5,73	4,66	4,29	4,18	4,30	7,46	7,47	7,29	6,88	6,50
Cat 4	5,27	4,28	3,94	3,84	3,96	7,02	7,04	6,87	6,44	6,10
Cat 5	4,81	3,91	3,60	3,51	3,61	5,84	5,83	5,69	5,34	5,14
Cat 6	4,52	3,54	3,26	3,17	3,27	4,52	4,67	4,54	4,27	4,17
Cat 7	4,02	3,17	2,92	2,84	2,92	4,02	4,13	4,01	3,77	3,68

Bruinschalige eieren

	31.03	7.04	14.04	21.04	28.04	31.03	7.04	14.04	21.04	28.04
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	8,28	7,04	6,61	6,61	6,63	9,87	9,85	9,70	9,42	9,10
Cat 1	7,04	5,80	5,37	5,37	5,39	8,63	8,61	8,46	8,18	7,86
Cat 2	6,68	5,53	5,13	5,13	5,14	8,33	8,30	8,12	7,83	7,52
Cat 3	6,33	5,26	4,89	4,89	4,90	7,98	7,95	7,74	7,44	7,13
Cat 4	5,87	4,88	4,54	4,54	4,56	7,28	7,24	7,02	6,72	6,45
Cat 5	5,41	4,51	4,20	4,20	4,21	5,94	5,93	5,79	5,44	5,24
Cat 6	4,52	3,94	3,66	3,66	3,67	4,52	4,74	4,61	4,34	4,24
Cat 7	4,02	3,57	3,32	3,32	3,32	4,02	4,20	4,08	3,84	3,75

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	04.01	04.08	04.15	04.22	04.29
extra zware soepkippen	0,34€-0,36€	0,26€-0,28€	0,21€-0,23€	0,19€-0,21€	0,19€-0,21€
bruine soepkippen	0,07€-0,09€	0,02€-0,04€	-0,01€-0,01€	-0,01€-0,01€	-0,01€-0,01€
witte soepkippen	0,00€-0,02€	-0,03€ -0,01€	-0,06€ -0,04€	-0,06€ -0,04€	-0,06€ -0,04€
braadkippen	0,77€-0,79€	0,77€-0,79€	0,75€-0,77€	0,74€-0,76€	0,74€-0,76€
ABC	0,86 €	0,84 €	0,82 €	0,81 €	0,80 €
konijnen	2,25 €	2,25 €	2,15 €	2,05 €	1,95 €

FOSSIL SHIELD IW

REGISTRATIENUMMER: BE-REG-00424

EFFICIËNTE EN EENVOUDIGE BESTRIJDING VAN VOGELMIJT

Fossil Shield IW is een in water emulgeerbaar biocide (op basis van synthetisch amorf Si) ontwikkeld voor een **efficiënte en eenvoudige bestrijding** van de vogelmijt in leghennenstallen. De emulsie wordt, na wassen en desinfecteren, aangebracht tijdens de leegstand dmv diverse sproeisystemen.

Verkrijgbaar in 10kg zakken.

Voor meer informatie:
DAEM ECO BV Nerumstraat, 7 B-9340 LEDE
TEL: 053 80 92 22 – MOB: 0479951744 – MAIL: c.daem@daemeco.be

Uw partner in
levend pluimvee!

Ven Poultry B.V.

**ZO... NU EERST UW PARTNER IN LEVEND PLUIMVEE
CONTACTEREN**

Voor de werkelijke beste condities voor uw slachtkippen:
www.venpoultry.nl • 014-453040 of 0031-653487136

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	31.03	7.04	14.04	21.04	28.04	31.03	7.04	14.04	21.04	28.04
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	8,88	7,64	7,21	7,08	7,23	10,18	10,19	10,00	9,73	9,34
L	7,18	6,03	5,63	5,51	5,64	8,72	8,74	8,55	8,20	7,82
M	6,27	5,28	4,94	4,84	4,96	8,02	8,04	7,87	7,44	7,10
S	5,12	4,14	3,86	3,77	3,87	5,12	5,27	5,14	4,87	4,77

Bruinschalige eieren

	31.03	7.04	14.04	21.04	28.04	31.03	7.04	14.04	21.04	28.04
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	9,28	8,04	7,61	7,61	7,63	10,87	10,85	10,70	10,42	10,10
L	7,68	6,53	6,13	6,13	6,14	9,33	9,30	9,12	8,83	8,52
M	6,87	5,88	5,54	5,54	5,56	8,28	8,24	8,02	7,72	7,45
S	5,12	4,54	4,26	4,26	4,27	5,12	5,34	5,21	4,94	4,84

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opfokvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2020/3	30,12	60,83
2020/4	30,19	61,28

Prijzen grondstoffen (per ton)

	03.31	04.07	04.14	04.21	04.28
Tarwe	167,50 €	163,50 €	168,50 €	168,50 €	170,00 €
Wintergerst	145,50 €	138,50 €	138,00 €	133,50 €	132,50 €
Maïs (15% vocht)	160,00 €	157,50 €	158,50 €	155,50 €	158,00 €

Makkelijke rondes en een beter rendement

De belofte van De Hoop

Goede darmgezondheid
en droog strooisel

Zeer lage voederconversie

Voorspelbare uniforme koppels

Aantrekkelijke afzetmogelijkheden

Kwaliteit aan de slachthaak

Resultaat: rendement en werkplezier

Weten wat De Hoop voor u kan betekenen? Bel onze pluimvee-specialisten voor een afspraak:
Simon Delmeiren tel. 0495 455191
of Flamur Llapashtica
tel. +31 (0)6 8253 1105.

de Hoop
Feeding Poultry

TR TS OP MIJN KIPPEN

Spoormans

Eugeen Meeusstraat 6 | 2170 Merksem | België

www.spoormans.com

